

Comissió de la Comissió de Medi Ambient, Aigua i Ordenació del Territori realitzada el dia 13 de maig de 2020. Comença la reunió a les 10 hores i 19 minuts. Presideix el diputat senyor Juan Ponce Guardiola. Reunió número 6.

El senyor president:

Bon dia, senyories.

Comencem esta comissió de medi ambient, encara que siga una comissió una miqueta especial per diversos motius, com totes vostés saben.

L'objectiu és la compareixença de la consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica per a contar les accions de la seua conselleria en tot l'estat d'alarma motivat per l'alarma sanitària de la COVID-19.

A banda, tenim tres compareixences més sol·licitades també pels grups de l'oposició en este cas i, ahir, la Junta de Síndics va decidir fer una ampliació de l'ordre del dia.

Per tant, farem la compareixença de la consellera a petició pròpia, que s'acumula a la primera compareixença demanada per Vox per a parlar dels temes en el sector agrícola i ramader, i que s'acumula des d'ahir, per la decisió de la Junta de Síndics, a les peticions del Partit Popular de compareixença, per un costat, per a informar sobre la realització de test PCR a persones en laboratoris de la unitat de sanitat animal, UASA, habilitats i també per a parlar ja del sector agrícola, ramader i pesquer.

Anem a passar i llista i comencem la comissió.

Un segon. Perquè s'escolte i quede registrat, han de polsar les senyories el botó, com si estigueren en la comissió..., no en un ple, sinó en una comissió, que hem de donar-nos veu cadascú. Val?

(El senyor secretari passa llista per tal de comprovar el quòrum)

Moltes gràcies, senyor secretari.

El senyor Tormo Moratalla:

Señor presidente.

El senyor president:

Sí?

El senyor Tormo Moratalla:

Con carácter previo, señor presidente. Para elevar una queja.

Es decir, creo que no es de recibo, señor presidente, que ayer por la tarde nos informaran de que incrementaba la labor de esta comisión con el último punto acumulado para hablar de los test que va a hacer la conselleria de agricultura. Que conste en el acta si es tan amable. Gracias.

El senyor president:

Gracias, señor Tormo. Constará en acta y quedará reflejado en la grabación. *(Veus)* Un segundo.

Siga, señora Díaz.

La senyora Díaz González:

Gracias, señor presidente.

Para que conste también en acta la queja del Grupo Parlamentario Popular por la acumulación de temas que son competencia de otra comisión, en este caso de agricultura. ¿De acuerdo?

Nos gustaría que los temas se dieran por separado, sin tener inconveniente en que se hicieran la convocatoria de ambas comisiones un mismo día, pero sí que por separado.

Gracias.

El senyor president:

Vale, queda constancia.

En cualquier caso, yo creo que lo he explicado al principio, pero insisto en que creo que el espíritu de la Mesa y de la Junta del Síndics ha sido optimizar los recursos. En este caso, el hemiciclo este se va a usar tres días por semana, va a ser la única sala que utilicen estas Cortes para trabajar.

Por tanto, era lógico que consellera de agricultura y medio ambiente hablara de sus competencias en un mismo día, y los grupos tienen la oportunidad, como así va a ser, de que los distintos portavoces de agricultura o de medio ambiente pueden dividirse el tiempo y hacer las preguntas pertinentes.

Bien, yo creo que, sin más, comenzamos con la comparencia... Bueno, no, hay una lectura y aprobación, si cabe, del acta de la reunión anterior. Ustedes tienen en sus carpetas el acta de la reunión anterior. ¿Algún voto contra, alguna abstención, alguna cuestión a destacar? Vale, pues se aprueba por asentimiento.

Compareixença de la consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, senyora Mireia Mollà Herrera, per a explicar i informar sobre la situació d'emergència provocada pel coronavirus en el sector agrícola i ramader, i sobre els procediments i les mesures adoptades des de l'entrada en vigor de l'estat d'alarma fins la data de la substanciació de la compareixença, sol·licitada pel Grup Parlamentari Vox Comunidad Valenciana (RE número 16.768); a la qual s'acumula la sol·licitada a petició pròpia per a informar sobre les actuacions dutes a terme per la conselleria com a conseqüència de l'alarma sanitària per la COVID-19 (RE número 17.238); a la qual s'acumula la sol·licitada pel Grup Parlamentari Popular per a informar sobre la realització de test PCR a persones en laboratoris de la Unitat d'Anàlisi de la Sanitat Animal (UASA) habilitats (RE número 17.553) i a la qual s'acumula la sol·licitada pel Grup Parlamentari Popular per a informar sobre les mesures adoptades per a col·laborar amb el sector agrícola, ramader i pesquer amb motiu de la pandèmia (RE número 17.554)

El senyor president:

Y ahora, ya sí, pasamos al punto número 2, que es la comparecencia la *consellera* de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica para explicar e informar sobre la situación de emergencia provocada por el coronavirus en el sector agrícola y ganadero, y sobre los procedimientos y las medidas adoptadas desde la entrada en vigor del estado de alarma hasta la fecha de hoy; de la sustanciación de la comparecencia solicitada por el Grupo Vox, como hemos dicho, acumulada a la comparecencia de la propia *consellera* para informar sobre las actuaciones llevadas a cabo por su *conselleria*, a consecuencia de la alarma sanitaria por la COVID-19, y acumulada, a su vez, a las dos comparecencias, que ya he leído con anterioridad, solicitadas por el Partido Popular.

Tiene la palabra la señora *consellera*.

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

Gràcies, senyor president.

Bon dia, senyories.

Comparec en estes Corts, a petició pròpia, al si de la comissió de medi ambient, acumulant les dos peticions formulades també a la comissió d'agricultura, per a explicar les actuacions dutes a terme per la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica com a conseqüència de l'alarma sanitària per la COVID-19.

Abans d'entrar en matèria concreta, m'agradaria enviar un missatge de solidaritat a tota la societat valenciana en estos terribles moments que estem patint tots i totes; a totes les persones que malauradament han perdut un membre de la

família al qual fins i tot no han pogut acomiadar, traslladar-los tot el meu condol; a les persones contagiades que estan o han lluitat contra aquest malèfic virus; a tota la gent que ha aportat el seu enorme granet d'arena quedant-se en casa, confinats, patint, però que han actuat amb enorme responsabilitat, paciència i han donat un clar exemple a tots i totes.

Vull donar-los les gràcies i, particularment, lògicament als herois i heroïnes que han estat en primera línia garantint la nostra seguretat i el nostre dia a dia. Especialment al personal sanitari i sociosanitari que han estat cuidant-nos, acompanyant-nos, curant-nos; als treballadors i treballadores tant dels supermercats, de comerç, de recollida i tractament de residus, de depuració d'aigües, als transportistes...

Evidentment, a tot el sector agroalimentari, llauradors i llauradores, ramaders, pescadors, a les cooperatives, als collidors i collidores, als distribuïdors, a tots els que han estat alimentant-nos, que han treballat de valent perquè el subministrament d'aliments no es detinguera en cap moment.

I, com no, també he d'agrair a tota l'estructura de la Generalitat valenciana, particularment als treballadors i treballadores de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, i també de les empreses VAERSA i EPSAR. Infinites gràcies a tots i totes.

En esta lluita que estem vivint i la qual hem d'afrontar, lògicament, absolutament tots i totes tenim molt per a contribuir a eixir d'esta situació.

Des de la declaració, mitjançant el Reial decret 463/2020, de 14 de març, de l'estat d'alarma, han tingut per al govern valencianà, de manera òbvia, prioritat màxima totes aquelles accions sanitàries necessàries per a lluitar contra l'avanç del virus de la COVID-19. Lògicament, com dic, òbviament la salvaguarda de la salut de les persones com a màxima prioritat.

Però és evident que l'estat d'alarma condicionava també serveis i activitats del conjunt de la societat. Alguns frenant-los o directament suspent-los completament. Havia una limitació extrema de moviments i altres qüestions que tots vostés coneixen.

Però també és cert que l'àmbit de les nostres competències el reial decret establia aquells sectors essencials per a la societat que continuarien..., havien de continuar funcionant en totes les dimensions possibles, malgrat les circumstàncies complicades.

I destacats eren en eixe reial decret el sector primari com a font essencial de proveïment d'alimentació per a la població –parlem del sector agrícola, la pesca i la ramaderia–, també de la gestió de residus, també de la garantia dels subministrament i la seguretat de l'aigua en els domicilis i també de la prevenció d'incendis.

Destacaria estos quatre sectors essencials que en el reial decret continuaven, amb totes les dificultats que tots coneixem, però havien de continuar al costat nostre en la seua activitat quotidiana.

I és que, malgrat la suspensió també dels serveis administratius i la interrupció dels terminis, amb eixe reial decret

s'havia previst també continuar amb aquells procediments que evitaren perjudicis greus, declarant d'emergència actuacions que podien suposar un problema greu en cas de no poder continuar amb la seua marxa normal.

Així, hem pogut prendre mesures, que són necessàries per a complir amb el correcte desenvolupament de serveis necessaris dintre de les nostres competències, així com adoptar totes aquelles mesures per tractar de pal·liar els efectes negatius que estan patint els nostres sectors en esta situació de crisi.

Per al compliment d'aquesta tasca, ha sigut imprescindible la continuació normal del treball de totes les persones que formen part d'aquesta conselleria, a les quals ja els he dit que aprofite per a agrair personalment el seu grau d'implicació, tant les que han continuat treballant de manera presencial com totes aquelles persones que des de casa han estat i estan desenvolupant les seues tasques administratives.

M'agradaria retre compte, per tant, del grau d'implicació del personal al servei de la conselleria i la implantació que ha tingut el teletreball en la situació completament nova, la qual hem hagut d'afrontar, perquè, de fet, hi ha algun grup parlamentari que s'ha interessat al respecte i jo crec que avui seria bo que fera un xicotet resum del que ha suposat.

El 14 de març, com dic, la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública acorda unes mesures excepcionals per a adoptar en els centres de treball dependents de l'administració de la Generalitat, així sent obligació per l'administració de garantir els serveis prestats, però, a la vegada, la salut i protecció del personal empleat públic i el seu dret a la conciliació familiar, el 16 de març la sotssecretaria de la conselleria fa una resolució amb la modalitat presencial i, lògicament, amb quines condicions també del teletreball.

Així, formalment, han hagut presencialment i en tot moment més de tres-centes persones, tant en agents mediambientals com personal necessari per a garantir la seguretat alimentària, la sanitat animal i vegetal, la gestió de residus i aigües, així com personal d'oficines comarcals com són els veterinaris... Ja dic, parlem de tres-centes persones que han estat presencialment fent les gestions encomanades.

I en el treball telemàtic, vostés han de saber que més de mil persones han continuat treballant de manera telemàtica en els diferents serveis de la conselleria, fent possible que continuem..., expedients, tramitacions d'urgència, lògicament importants en este moment.

Per tant, la suma del treball presencial, de la disposició telemàtica, i a més d'eixa bona i ràpida gestió per a fer-ho possible, ha sabut demostrar-nos a tots la gran capacitat d'adaptació de l'administració.

Endinsant-me en els serveis essencials, àmbit de la competència de la conselleria, voldria començar explicant-los les qüestions relacionades amb el sector agroalimentari, clau per a garantir el nostre benestar, la nostra alimentació; en definitiva, la nostra bona salut.

S'ha demostrat que és molt més que un sector productiu. I, senyories, fent-nos la pregunta d'on veníem just abans de

l'estat d'alarma, podríem fer més que una declaració ètica a favor d'este sector, sinó considerar-lo precisament com essencial, com així ho fa la declaració de l'estat d'alarma.

És a dir, al ser un element essencial de la nostra societat, ha de passar de ser considerat un sector productiu com un dret bàsic de la ciutadania i, per tant, totes les persones, homes i dones, que de forma molt discreta, molt humil treballen tots els dies en el nostre sector agroalimentari deuriem tindre un merescut reconeixement, no solament en este moment, sinó en el futur més immediat.

Pensem per un moment com haguérem patit els valencians i valencianes sense tindre un sector agroalimentari propi. Pensem en el que hem patit no tenint a disposició activada una indústria, per exemple, que poguera abastir del material necessari en els nostres centres de salut, en els nostres centres hospitalaris, com això ha sigut en l'àmbit del conjunt de l'estat, però també especialment en la nostra comunitat, com ens ha obsessionat obtindre eixe material i, a la vegada, mobilitzar les indústries pròpies valencianes perquè pogueren proporcionar-nos eixe essencial material per a fer front a la crisi sanitària.

Doncs bé, ara imaginem vostés que nosaltres no tinguérem un sector agroalimentari fort. Imaginem l'estat d'ansietat. Imaginem i recorden eixos primers dies de l'estat d'alarma en les concentracions i, en alguns casos, histèria que se va vore en alguns supermercats per eixa lògica necessitat de cobrir l'abastiment com un dret bàsic, no?

Per tant, jo crec que hem de recuperar el concepte de sobirania alimentària, hem de ser conscients que precisament l'alimentació, la producció d'eixos aliments és un dret i és un servei a la ciutadania que hem de considerar i reconèixer com a tal.

Eixes manifestacions que se produïen abans de l'estat d'alarma demanant condicions i preus justos, demanant reciprocitat, demanant controls de plagues per a no patir els nostres cultius, necessitem que estiguen presents per a hui i pel demà, perquè tinguen resposta. I açò també és una qüestió que s'ha de demanar en l'àmbit europeu. Hem de recuperar el concepte de preferència comunitària. D'aquesta crisi hem d'eixir amb un sector agroalimentari més fort i més reconegut. Eixa nova normalitat ha de ser capaç d'esmenar les injustícies sobre els nostres serveis essencials, els de la vida, i ací també està el sector agroalimentari. I alhora fer-nos forts i més i millor preparats per a les amenaces que se transformen en amenaces sanitàries, que se transformen en amenaces climàtiques, però també que se transformen en amenaces cap als nostres sectors productius de no ser conscients les magnituds dels problemes que patixen.

El sector primari no ha parat en cap moment el moviment de persones que treballen en la cadena alimentària per a garantir l'abastiment a la població, ja dic, agricultors, ramaders, pescadors, treballadors d'explotacions agràries, granges, han estat fent una tasca encomiable per a portar aliments frescs i de qualitat fins les nostres cases. Mai no estarem prou agraïdes de la feina diària, discreta i en primera línia que han estat fent tots i totes per tots nosaltres. Aixina que moltíssimes gràcies.

Molts d'estos problemes que han estat patint, que també han estat patint, i a vegades s'han quedat invisibilitzats,

perquè en estar sent una tasca essencial i continuar la seua normalitat s'ha centrat el focus dels problemes en molts casos en les activitats paralitzades, completament paralitzades, i pot ser no s'haja posat el focus en les activitats que, seguint sent essencials i, per tant, tenint la seua activitat, també han travessat problemes i no han tingut a la millor la potència comunicativa que ens haguera agradat. Doncs eixos problemes han anat sorgint moltes vegades dia a dia al llarg del confinament i les mesures vinculades al mateix. Altres, lògicament, aparegueren dràsticament al minut u de la declaració d'estat d'alarma, sobretot fruit de la paralització especialment del canal Horeca –els hotels, els restaurants i les cafeteries– i de la venda de productes de proximitat als mercats. La paralització d'estos canals des del principi va aflorar enormes dificultats per al nostre sector agroalimentari.

Per este motiu, des del primer moment, tenint en compte a més que hi havia un comandament únic, decretat pel Govern de l'Estat, mantinguérem contacte constant amb els ministeris amb competències en la meua conselleria, tant el Ministeri de Transició Ecològica com el Ministeri d'Agricultura. Les relacions amb el ministeri lògicament han sigut constants, hem tingut tres reunions telemàtiques, al marge del que són comunicacions tant per correus, com per correspondència ordinària com telefònica. Telemàticament tres reunions del Ministeri d'Agricultura, comunitats autònomes-ministeri, i una del Ministeri de Transició Ecològica. I al mateix moment també hem tingut el contacte i reunions amb la Delegació del Govern.

Volia destacar algunes qüestions més rellevants de la conselleria i que hem traslladat també, en este cas, al Ministeri d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, que tenen a vore –per centrar-me en sectors– en el sector de la pesca, de la flor tallada i planta ornamental, en el sector de la ramaderia, especialment el caprí i l'oví, en els mercats de venda no sedentària, com els comentava, en el sector vitivinícola. I, com no, hem parlat d'Europa, i molt, sobretot en el que ha de vore en la PAC, perquè a més també se circumscriu, vostès ho saben, la qüestió de la crisi sanitària que estem vivint en un procés on s'està negociant el futur de la nova PAC. I, per tant, això, tant en fons com en com quedaria eixa nova PAC, condicionava la situació actual i ens preocupava i molt.

En el sector de la pesca ha hagut, ha sigut un dels grans perjudicats durant aquesta crisi, sent considerats com a servei essencial, certament aquesta essencialitat s'ha vist clarament afectada i truncada perquè moltes de les mesures de seguretat necessàries per a evitar el contagi de la COVID-19 no podien prendre's per les característiques de les embarcacions, perquè les llotges de la Comunitat Valenciana han patit grans descensos de compradors amb el tancament del canal Horeca, perquè no han pogut absorbir eixe tancament del canal Horeca en el nostre consum quotidià, en les nostres cases. I, per tant, van traslladar des del principi, en març, la necessitat de sol·licitar en instàncies europees la modificació del Fons Europeu Marítim i la Pesca, de manera que s'establiren ajudes al sector pesquer i aquícola davant la situació generada per la COVID, plantejar la modificació extraordinària per a destinar ajudes al sector pesquer i aquícola en els pressupostos generals de l'Estat, l'avançament i adequació dels períodes de veda de pesca ajustant els temps de les parades temporals al mes d'abril per a la modalitat d'arrossegament, que el sector

poguera acollir-se als articles 17 i 22 del real decret per a la mobilitat d'ERTO, que vostès saben que al principi hi hagué una distorsió i, finalment, encara que la Conselleria d'Agricultura i la Conselleria d'Economia mantinguérem una reunió on establirem que s'anaven a acceptar els ERTO del sector de la pesca perquè veïem que estaven plenament afectats en les seues capacitats de continuar l'activitat. No va ser fins a..., nosaltres sí que estàvem acceptant els ERTO, però va haver un aclariment per part del Govern de l'Estat per a definitivament deixar constància que el sector de la pesca podia acollir-se a les mesures establides en el real decret de la modalitat d'ERTO establits per la situació d'alarma.

Lògicament Europa va reaccionar, a instàncies de les comunitats autònomes al ministeri i el ministeri juntament amb la resta de ministeris dels diferents països, va fer possible que Europa reaccionara i, per tant, van fer assistència sanitària per a les comunitats pesqueres i els aquicultors afectats, han instat als estats membres perquè puguen donar recolzament als pescadors pel cessament d'activitats, als aquicultors per la suspensió temporal i la reducció de producció, a les organitzacions de productors per emmagatzematge temporal de productes de pesca o aquicultura. És a dir, s'ha flexibilitzat molt el Fons Europeu Marítim i de Pesca, és a dir, ha hagut reaccions. I mentre esperem més mesures a nivell estatal i europeu, des de la conselleria vam aprovar el passat divendres un paquet d'ajudes urgents que repartim directament a les 21 confraries, comunitats de pescadors i llotges per una quantia superior als tres-cents trenta mil euros. Després me detindrè en explicar millor el decret d'ajudes que aprovarem divendres passat.

Si els efectes de la COVID-19 van i han estat afectant el conjunt dels sectors agraris, en el cas de la flor tallada i la planta ornamental, l'efecte ha estat dràstic i immediat a l'inici de l'estat d'alarma. La demanda a nivell estatal i internacional es va paraitzar totalment, i coincident, s'ha de dir, en el pitjor moment de la campanya, en primavera. Va haver suspensió d'esdeveniments populars i grans festivitats, el tancament del comerç minorista, floristeries, mercats també va afectar, la paralització dels serveis de jardineria en espais públics i privats és condicionant també, la cancel·lació, lògicament, de comandes nacionals i internacionals, va situar i ha situat el sector en una situació insostenible. Estem parlant d'un sector que representa un 35 %, més de mil huit-cents hectàrees de superfície del sector de les plantes ornamentals de tot l'estat espanyol, que representa una producció d'un 19,2 % del total estatal, el que ha de vore amb les plantes ornamentals; però a més, la superfície de planta de flor representa vora l'11 % del total nacional, destacant entre eixa superfície el 18,5 % del total de superfície a nivell estatal del cultiu de roses. És a dir, que en el conjunt del sector és deveres que és més modest si el comparem amb altres sectors primaris, però en el que ha de vore en el sector de planta i de flor tallada, comparat a nivell de l'estat, som forts.

I, per tant, bé, nosaltres pensàvem que eixa marcada estacionalitat de productes de flors, el caràcter perible de la producció que ha deixat el sector en una situació crítica, la impossible solució d'emmagatzematge o reorganització de l'oferta, és a dir, no és com altres sectors productius, i traslladarem, de fet, des de març al ministeri diverses demandes en col·laboració amb les entitats agràries, com són les mesures excepcionals i urgents de rescat al sector de la floricultura i

de les plantes ornamentals utilitzant els fons de reserva de la Política Agrària Comuna; demanarem una línia de crèdit a llarg termini, a interès zero, amb un període de carència de dos anys; demanarem l'aval per a la concessió, sempre que ho sol·licitarem, per a mantindre l'activitat productiva, així com l'exoneració del pagament de cotitzacions a la seguretat social; i també demanarem la prestació extraordinària per cessament forçós de l'activitat en el cas dels autònoms del Reta.

De moment, a l'espera de la reacció del Govern d'Espanya i de la Unió Europea, la conselleria actuarà per pal·liar la situació que patix aquest important sector valencià, i que després els comentaré en mesures concretes d'ajudes econòmiques.

Com els deia, el sector de la ramaderia, i especialment el d'oví i caprí, va ser també una de les nostres principals preocupacions i demandes. Estem parlant de centenars d'explotacions ramaderes de producció de carn i de llet, transformada o no, al nostre territori. És un dels sectors més afectats pel tancament Horeca. Precisament les explotacions ramaderes de oví i caprí han sigut un dels que han vist de forma més evident tremendament més reduïdes les seues vendes. En este cas, el canal de comunicació amb el ministeri també ha sigut directe i, de fet, hem fet arribar, no solament demandes de flexibilitzar les condicions per cobrar les ajudes de la PAC, i és que també podien vore's abocats a perdre-les si no es flexibilitzaven els requisits, i els he de dir que aixina ha passat. La necessitat, lògicament, que hi hagueren ajudes als sectors, i van participar en la modificació de l'esborrany de l'ordre d'ajudes que ha tret ja el ministeri, de 10 milions d'euros per a tot l'estat espanyol per al sector de la ramaderia de l'oví i del caprí. Però consideràvem que era insuficient i, per tant, havíem de complementar estes ajudes. I, per la nostra part, el Consell, com els dic, el passat divendres, dintre del paquet d'ajudes que va aprovar, destaquen, d'eixos 7,4 milions d'euros, destaquen els 4 milions d'euros dedicats al sector ramader, que tenen a vore amb empreses, autònoms, explotacions d'oví i caprí, de carn i de llet, d'equí, «cebaders», de boví, de carn i «cebaders» i de gallines ponedores.

Com saben vostés, igual que ha fet el ministeri, i altres comunitats autònomes de manera modesta, s'han tret línies d'ajudes per a la producció de carn i derivats afectats pel tancament fonamentalment del canal Horeca.

Els he de dir que una de les qüestions que se va plantejar i sí que va tindre cert espai de comunicació mediàtic va ser la problemàtica que podia sorgir en les dificultats de garantir la mà d'obra en el camp. En eixe cas, nosaltres vam activar, juntament amb la Conselleria d'Economia, en este cas en Labora, el poder tindre a disposició de les persones, no solament aquelles que ja estigueren o hagen estat treballant en el camp i, per tant, pogueren en l'epígraf dedicat al mateix, en la inscripció amb Labora, assenyalar-se com a possibles treballadors que foren necessaris en les collites, sinó que també informar la ciutadania de la disponibilitat d'eixe epígraf d'aquelles persones que s'hagen vist afectades en la paralització de la seua activitat econòmica o de la seua activitat laboral que volgueren apuntar-se a Labora i indicar-los i assessorar-los de com havien d'assenyalar l'epígraf per a poder treballar en el sector agrari.

Després d'activar eixa funcionalitat i eixa resposta entre la Conselleria d'Economia i la nostra conselleria, lògicament el

Govern de l'Estat, a petició de les comunitats autònomes, va traure un real decret que afavoria la contractació de persones per a treballar en el camp i, lògicament, garantir que les collites no es veren minvades per la capacitat laboral. He d'agrair la resposta del ministeri i he d'agrair la resposta també de les organitzacions agràries perquè han cobert, en el nostre cas, les necessitats de mà d'obra d'una manera prou suficient.

Lògicament molts de cultius, inclús tenint mà d'obra, s'han vist minvats per eixos canals de distribució frustrats. I nosaltres hem continuat i hem activat de manera d'emergència el repartiment gratuït de més de 700 tones de fruites i verdures per als col·lectius més vulnerables. En este cas crec que treballem amb la xarxa de la Creu Roja principalment perquè aquells cultius que no pogueren posar-se en els canals de distribució, que no pogueren arribar a les nostres cases, que no se quedaren en un no res, sinó que pogueren ser una font d'alimentació fonamentalment per als col·lectius més vulnerables.

Com els he dit, una de les coses que a nosaltres, al nostre territori, també ho compartíem això amb altres comunitats autònomes, li ho he de dir, en totes les reunions, ha sigut una cosa que mos ha inquietat. Hi ha moltes comunitats que compartixen un sector primari com el nostre, xicotet, que té molta venda, molta eixida en els mercats de venda no sedentària. Una de les màximes preocupacions era el tancament absolut dels mercats de venda no sedentària. El decret d'estat d'alarma va provocar algunes llacunes en la interpretació dels criteris.

Els he de dir que el govern valencià, la Comunitat Valenciana, no compartia el criteri de tancament absolut dels mercats de venda no sedentària. Ens ha paregut, i així ho hem fet, hui ho hem traslladat, una discriminació. Per a nosaltres és igual de servei essencial d'abastiment que un supermercat. És a dir, no entenem com no s'han pogut abans establir les mesures, com les que hem pogut establir *a posteriori*, amb un treball, ja els dic, de moltes organitzacions agràries, el conjunt de les conselleries implicades en l'ordre definitiva per al protocol en els mercats de venda no sedentària.

Hem estat treballant per a fer-ho possible. Hem aconseguit que així siga. Però tot este temps de tancament ha sigut un temps que ha afectat moltíssim a nombrosos productors que treballen en la venda de proximitat i que no han pogut trobar a disposició..., no han pogut posar els seus productes en els canals dels supermercats. I això ha fet que, lògicament, perderen totes les capacitats econòmiques.

Què vam fer? Finalment, en una negociació molt llarga, massa llarga, establir un protocol que dirigia, lògicament, l'autoritat sanitària, la conselleria de sanitat, en este cas, a petició de la conselleria d'economia i la conselleria d'agricultura, amb el vistiplau definitiu, per fi, de la delegació de govern. I, per tant, hem pogut posar en marxa eixe protocol.

Els he de dir alguna cosa, perquè estic veient que hi ha municipis que ja, des del 30 d'abril, ja estan obrint i ja estan posant la nova disposició d'eixos mercats de venda no sedentària, garantint la seguretat, la higiene, el distanciament, etcètera.

Els he de dir que he vist alguns municipis, alguns ajuntaments que han dit que, fins que no acabe l'estat d'alarma, doncs,

no tenen intenció de posar eixos mercats a funcionar. Saben vostés que els mercats són competència municipal. Els he de demanar a eixos municipis que facen tot el possible per posar-los en marxa, perquè eixe protocol que està establert no serà sols per a l'estat d'alarma. Saben vostés que l'estat d'alarma passarà i nos quedarem en una nova normalitat, que haurà d'assegurar-se, precisament, el que en eixe decret, en eixa resolució establím: mesures de seguretat, de distanciament i higiene. Per tant, tot el temps que estem perdent sense posar en marxa eixos mercats, esperant la finalització de l'estat d'alarma, és temps, doncs, que genera moltíssimes dificultats.

Per això, també els he de dir que en el decret del divendres vam establir, sobretot per als municipis més xicotets, de menys de dos mil habitants, una línia d'ajudes per a compensar la nova distribució, és a dir, els costos que pugen vore's derivats de poder distribuir correctament, amb eixa resolució, els mercats de venda no sedentària. Podran justificar despeses per a condicionar o els carrers que amb les mesures de seguretat garantisquen o noves instal·lacions, de poliesportius, centres socials, etcètera, que posen a disposició per als nous mercats. Per tant, eixes despeses que se generen per als xicotets municipis podran acollir-se a eixe decret d'ajudes que aprovarem el divendres.

Volíem fer un reconeixement i jo vull destacar també la campanya que feren d'«Aquestes mans seguiran». Crec que era bo reconèixer al sector amb una campanya, que he d'agrair també a À Punt, que va considerar el consell rector d'À Punt, per unanimitat, que se considerava una campanya prioritària i una campanya d'interés públic i, per tant, sense cap cost per a l'administració, va decidir el consell rector d'À Punt publicitar-la en la televisió pública valenciana. He d'agrair aquesta decisió que se va prendre.

El sector vitivinícola és un sector que ocupa més de díhuit mil hectàrees del nostre territori. Vam plantejar, davant del ministeri –de fet, l'última reunió s'ha produït fa dos dies entres les comunitats autònomes i el ministeri– que les ajudes que se vagen a plantejar al sector vitivinícola i que estan en procés tinguen en compte les característiques de cada territori, amb l'objectiu de poder adaptar a les nostres pròpies mesures reals i, per tant, no crear desequilibris en el repartiment.

Les mesures que se contempen van des de la destil·lació en crisi, que seria la que més ens interessaria, es tractaria de la retirada d'excedents que permeten també estabilitzar el mercat; l'emmagatzematge privat; o, fins i tot, la collita en verd. Són les mesures que s'estan contemplant, en negociació amb el ministeri.

I d'on eixirien estes mesures també? Del PASVE. Saben vostés que és el programa de suport al sector vitivinícola espanyol. Es tracta, precisament, de reestructurar este programa amb una línia de la Unió Europea, dotada de 210 milions d'euros.

Nosaltres, com els dic, per a nosaltres seria més interessant la destil·lació en crisi, però sempre que els preus eviten criteris de concessió que col·loquen a algunes zones en situació privilegiada. I, per a això, els dic que, encara que nos sembla més interessant la destil·lació en crisi, sempre la condicionem al fet que hi haja una perspectiva de qualitat, és a dir, que no siga sols la quantitat, sinó que se tinga en compte la qualitat.

Per això, volem que se faça una preferència a les denominacions d'origen, a la graduació alcohòlica, al rendiment que donen, que el preu no siga inferior a tres euros.

I, lògicament, eixes són les negociacions en què estem i, bé, en principi, sembla que hi ha predisposició de poder adaptar a cada territori, segons els seus interessos. I els tindrem informats de com queden estes negociacions.

Els he dit que ens preocupava i ens ocupava Europa, com no?, sobretot el que té a vore amb la PAC. Saben vostés que han hagut pronunciaments, en resposta a la situació del sector primari, per part d'Europa. Encara són modestes les ajudes i les accions preses, com, per exemple, l'activació de la reserva de crisi per a ajudar els sectors agrícoles amb dificultats o que se faça extensió del termini perquè els agricultors sol·liciten els pagaments directes i els pagaments de desenvolupament rural, els avançaments dels pagaments d'aquests abans d'octubre, també l'autorització temporal per a l'autoorganització de mesures del mercat per part dels operadors dels sectors més afectats, l'ajuda a l'emmagatzematge privat per al sector lacti o carni, la flexibilització en l'execució de programes de recolzament al mercat...

És a dir, han hagut iniciatives per part d'Europa, tant siga per la petició pròpia en la comissió d'agricultura del parlament com derivades de les negociacions que s'han fet, per part dels ministeris, que lògicament hem contribuït en eixes reunions que fem com a comunitats autònomes i ministeri.

De fet, hi va haver una declaració conjunta de tots els ministres dels països de la Unió Europea. La veritat és que és una declaració molt positiva perquè ahí, sobretot, se centren en la PAC i se centren en fer una crida a la Unió Europea per tal que garantisca, en el context postCOVID, que el paper d'eixa nova PAC siga fonamental per a garantir els nostres sectors agroalimentaris i que eixa PAC jo crec que és important que tots els ministres de tots els països de la Unió Europea hagen firmat una declaració que demana que se mantinguen, almenys, els fons estructurals que contempla la PAC.

Ja saben que a mi..., i ho hem parlat i, de fet, crec que hi ha una petició de compareixença, per part d'un grup de les Corts, també per a parlar de la PAC. Saben que no solament ens preocupa i ens ocupa els fons que poden vore's minvats, sinó també la negociació. Si la negociació ja anava lenta i, per tant, teníem incerteses sobre el període transitori, ara, amb la situació de l'estat d'alarma, encara no se'ns ha resolt el dubte de si la nova PAC se retardarà molt més de les previsions de retard que ja se tenien.

Nosaltres continuem amb el ministeri, amb el full de ruta, per tal de presentar la proposta, diguérem, pròpia de l'estat espanyol, que comptaria, lògicament, amb les propostes que estem fent les comunitats autònomes, a final d'este any. És a dir, el calendari continuaria igual. El problema ja saben vostés que és després el calendari que puga Europa decidir que se manté o se retarda en la nova negociació. I ahí és on, aleshores, Europa no pot deixar massa temps d'explicar com serà la transició entre la PAC actual i la nova PAC que, a dia de hui, no s'ha explicat ni s'ha explicat si hi haurà fons addicionals per a eixe període de transició. Fins ací és el que els puc explicar en esta matèria.

Però, parlant d'Europa i jo crec que també situant-nos en una crisi sanitària que està arrossegant vides humanes diàriament i, per tant, posant-nos la importància de la salut com a un element important i de les reflexions i precaucions que hem d'assumir el conjunt de la societat a partir d'ara més que mai, crec que seria bo que repensàrem també la sanitat animal i la sanitat vegetal. I amb açò els he de dir que per al nostre sector primari és fonamental.

I ens hem encarregat, durant este període de crisi, d'estar constantment alarmant sobre les possibles intencions del Govern d'Espanya d'una adaptació de la directiva europea sobre els requisits sanitaris en reproducció de cítrics i altres plantes, com eixa adaptació plantejada d'origen –després, esperem que se modifique i que no acabe sent així–, per part del ministeri, relaxaria, relaxaria i molt els requisits sanitaris en la reproducció de cítrics i altres plantes. I això afavoriria encara més l'entrada, descontrolada ja –que vostés ho saben, que ja he parlat sobre certes entrades pel port de Rotterdam de cultius sense totes les garanties–, doncs, afavoriria que poguérem tindre dificultats i poguérem tindre seriosos problemes quant a la sanitat vegetal i, per tant, repercutir, lògicament, amb el nostre sector primari.

Hem estat traguent ordres, resolucions, decrets, decisions importants. De fet, en l'àmbit de sanitat vegetal i la lluita enfront de les plagues, hem tret en estos dos mesos 9,6 milions d'euros: tant en la monitorització de la mosca de la fruita i altres plagues, 1,2 milions d'euros; el control de la *xylella*, 5,8 milions; la campanya de lluita contra la *Ceratitix capitata*, 2,6 milions d'euros. I també hem demanat al ministeri la solta en quatre punts més, al marge del que tenim ja atorgat, del parasitoide del cotonet de les Valls, perquè estem tenim molt bons resultats allà on estem soltant-lo, però necessitem tindre quatre zones més perquè els informes finals relaten l'efectivitat del cotonet de les Valls en..., el parasitoide enfront del cotonet de les Valls.

Entre al torn de les ajudes de 24,3 milions d'euros, en el que portem de dos mesos, per al foment i la comercialització. Transformació d'una pesca i una agricultura sostenibles, ahí han sigut 2,16 milions d'euros. Per a la promoció de productes agroalimentaris, més de 150.000 euros. Hem pujat un 30% les ajudes als consells reguladors de figures de qualitat diferenciada, arribant a vora un milió d'euros. La resolució convocada per a la valorització de productes de qualitat agroalimentària ha arribat a 450.000 euros. Foment de la innovació tecnològica en les finques o explotacions col·laboradores, amb 450.000 euros. La convocatòria de la certificació ecològica per al 2020, de vora un milió d'euros.

Però, a la vegada també, ajudes a agrupacions de defensa sanitària ramadera, 750.000 euros; de races autòctones en perill d'extinció, 48.000 euros; d'associacions de protecció i defensa dels animals, 220.000 euros; o de control oficial de rendiment lleter, 47.000 euros.

I jo crec que s'han de destacar també els 10,8 milions d'euros de les ajudes per al desenvolupament rural, del PDR, que necessitaven els grups d'acció local per a desenvolupar les seves iniciatives, que són fonamentals en l'àmbit rural, com vostés coneixen.

Hem publicat l'ordre d'assegurances agràries. L'ordre no minva el percentatge de recolzament del govern valencià a

les assegurances agràries. És a dir, no hi ha hagut una retallada, en cap cas, i jo crec que això... i ho han aplaudit les organitzacions agràries. I els he d'informar que hi haurà una modificació pressupostària per a dotar de més fons esta partida d'almenys dos milions d'euros. És a dir, estariem situant-nos de 24,5 milions d'euros, que a dia de hui té la partida per a assegurances agràries, a 26,5 milions d'euros, sent sobradament la comunitat que més aporta, quasi tres vegades el que aporta, per exemple, Andalusia.

Hem continuat amb la tramitació de la PAC, vostés ho saben. I en pagaments directes, que sé que a vostés, per una compareixença també que demanaren, els interessava, a dia de hui, per a actualitzar les dades, hem pagat 91,84 milions d'euros. L'expectativa de pagament és de 97, la que teníem. Per tant, estem amb un ritme molt bo i a 30 de juny ho haurem pagat pràcticament tot. Per tant, és interessant que vostés sapien que els pagaments directes estan complint-se amb un ritme molt bo.

I els pagaments per superfície, en estat d'alarma hem continuat proposant el pagament a l'agència de fins a prop de 20 milions d'euros, 19,95 milions d'euros, i ja estan pagats. I, per tant, esperem a 30 de juny tindre els pagaments totals d'eixa part del PDR complets. Aleshores portem el ritme adequat –jo sé que a vostés els interessava en una compareixença anterior–. Estem parlant de les mesures econòmiques derivades als sectors primaris, en total 52 milions d'euros en el que portem de dos mesos d'estat d'alarma.

I per últim –i dintre d'eixos 52 milions d'euros– voldria explicar-los el decret del divendres i anunciar-los algunes qüestions que vindran en les pròximes setmanes. Ha sigut un esforç pressupostari important. Vostés han de saber que són fons propis, som la comunitat autònoma que més fons propis ha posat a disposició del sector primari, de l'agricultura, de la ramaderia i la pesca. Moltes han sigut les iniciatives preses per les comunitats autònomes però, de fons propis, de sobra som la comunitat autònoma que més.

Açò no és una competició, en açò vull destacar que ho dic perquè ens ha remés un informe esta mateixa setmana el ministeri amb les 12 comunitats que han fet les aportacions sobre les iniciatives que han dut a terme, 12 de les 17 han traslladat al ministeri les iniciatives.

I ahí vostés, a més, no tinc ningun problema en facilitar-los..., també perquè és interessant que coneguen el que està passant en altres territoris, perquè ens ajuda a tots a complementar en qüestions que facen altres i que potser nosaltres no hem tingut l'encert de posar ja en marxa. I, per tant, eixe informe es el traslladarem.

Però, un esforç pressupostari –ja els dic– molt important. Saben que tenim un pressupost ajustat, la nostra conselleria, ja de partida. Però, malgrat això, hem tret este primer decret d'ajudes urgents al sector agroalimentari que més ha patit i més pèrdues. A qui s'adreça –els vull explicar– és bona part del sector agroalimentari afectat pel tancament de la distribució de la cadena agroalimentària en el canal Horeca i en els mercats de venda directa i/o de proximitat dels productes alimentaris.

I, ahí, ens hem centrat –ja dic– en pesca, com els comentava, més de 330.000 euros directament a les confraries, llotges i

comunitats de pescadors, a les 21; als titulars d'explotacions ramaderes d'oví, caprí, boví, equins, gallines ponedores, 4 milions d'euros, amb un màxim de 30.000 euros per beneficiari i a raó de caps de ramat.

De venda agroalimentària a les entitats locals de poblacions rurals de menys de 2.000 habitants amb un màxim de 2.500 euros i fins a un..., en la part del decret són 500.000 euros dedicats, precisament, a estes poblacions rurals per actuar en l'adequació i habilitació d'espais per a desenvolupar la venda no sedentària.

Als productors agraris que realitzen venda directa al detall perquè puguen crear, també, canals telemàtics de venda de productes agroalimentaris, 300.000 euros, destinats precisament a este comerç electrònic que ha vingut per a quedar-se. I vostés ho saben i algun grup he vist que ha demanat que es facen este tipus d'iniciatives.

I a persones productores primàries que realitzen venda directa en llotges, almodins o al detall de productes agroalimentaris, són 2,25 milions d'euros a raó de 1.500 euros per beneficiari. Són equiparables a les ajudes als autònoms –podríem dir– que va traure la conselleria d'economia, i tindriem un màxim de 1.500 beneficiaris en esta línia d'ajudes de persones productores primàries que realitzen venda de proximitat.

Els he de dir que eixe decret d'ajudes no serà l'únic. Ja els anuncie ací, en esta compareixença, que hi haurà un nou decret d'ajudes –com els comentava– per a un dels sectors essencials però que al ser estacional s'ha vist més afectat –com comentàvem abans– que són les explotacions agrícoles i vivers de producció de planta ornamental de temporada, de flor tallada, d'espècies aromàtiques, arbustos. I esta línia d'ajudes serà de 2,4 milions d'euros.

Per tant, jo crec que és important que el nostre sector primari, doncs bé, conega estes ajudes, puga gaudir d'elles. Són necessàries i jo crec que és un bon esforç que hem fet, pressupostari, però valia la pena. Era important que reorganitzarem les nostres partides pressupostàries per actuar ja i prompte. Perquè –vull dir– l'element de continuïtat és hui, és a dir, el condicionant de si continuen amb la seua producció o no es decidix ja en esta situació d'emergència i de crisi que estem patint.

Com els he comentat, la part de serveis essencials també comptava amb tres elements que es prioritzaven en el real decret de declaració de l'estat d'alarma. Es prioritzava la gestió de residus, es prioritzava l'abastiment i depuració d'aigües i es prioritzava la prevenció d'incendis. Eren tres elements fonamentals.

En la gestió de residus, una de les àrees que també hem estat treballant al 100% com a servei essencial –vull dir– en la part també presencial no solament telemàtica, hem tingut contacte constant amb el ministeri de transició ecològica, amb les comunitats autònomes, amb la federació de municipis i províncies, perquè s'havia d'adoptar nova gestió, és a dir, nou tractament específic sobretot derivat de les restes i elements vinculats a la COVID. I això necessitava no solament doblar els nostres esforços sinó dintre de les plantes, fins i tot, fer un tractament específic per a estos elements.

Hem posat en marxa un pla de tractament especial de residus vinculats a la COVID d'àmbit domèstic i sociosanitari. I per conscienciar també a la població vam traure una campanya informativa sobre com tractar eixes deixalles a casa per protegir la seguretat en la seua manipulació i minimitzar el risc de contagi.

En col·laboració amb la conselleria de sanitat s'han repartit més de 400.000 EPI, entre les aconseguides pròpies i les subministrades per la pròpia conselleria, a tot el sector de residus de la Comunitat Valenciana i les entitats locals que realitzen tasques de gestió de residus o desinfeccions de manera directa.

S'està incentivant econòmicament a les plantes de tractament de residus per al reprocessament de residus a fi de reduir els que van a abocador i assegurar al màxim la seguretat dels treballadors de les instal·lacions. Ahí hem introduït més línies, fins a 200.000 euros.

S'ha continuat amb la tramitació de tots els expedients en gestió de residus per la seua importància com a servei essencial. S'han augmentat un 13 % les línies pressupostàries de la gestió de residus, respecte al 2019, arribant a prop de 2,5 milions d'euros en favor de tots els consorcis de residus de la Comunitat Valenciana.

Jo vull destacar a tots els treballadors, tant dels municipis com de les entitats gestores, com dels treballadors de VAERSA, que tenen a vore amb la gestió i tractament de residus que, lògicament, estaven exposats i que amb estes mesures intentàvem minimitzar l'impacte que tinguera també per a la pròpia seguretat dels treballadors.

Per tant, jo crec que ha sigut una reacció bona, coordinada. Perquè saben que en els elements de gestió de residus no solament la competència la té la Generalitat Valenciana sinó hi ha molts actors, des dels municipis com a empreses privades, etcètera, que fan gestió dels residus.

Com també la pròpia conscienciació ciutadana de saber quins són els nostres comportaments davant els residus. I especialment quins han de ser els nostres comportaments davant de residus perillosos que estaven declarats com a infecciosos des del principi en l'estat d'alarma, com els tractaments que es fan de residus en un centre hospitalari, val?

En subministrament i gestió d'aigua, els he de dir que ha sigut també un servei i un bé públic essencial. Ha estat garantit en tot moment. Hem dut a terme iniciatives, que considere que han sigut molt positives, com l'ajornament del pagament del cànon de sanejament durant els mesos d'abril, maig i juny per *aliviar* a les famílies i empreses davant la incertesa generada per la crisi de la COVID-19.

Aquest ajornament s'abonarà, passats estos tres mesos, en parts iguals en 18 mesos perquè l'impacte no siga gran i, per tant, puga assumir-se. Esta mesura té un impacte –diguérem– important perquè estem calculant vora 53 milions d'euros del qual exonerem durant estos mesos del pagament del cànon de sanejament que –ja dic– no solament és per als nostres domicilis sinó també per a les indústries, és a dir, per al conjunt de la societat valenciana.

S'ha posat en marxa un programa de monitoratge i detecció precoç del coronavirus a través de les aigües residuals en tot

el territori de la Comunitat Valenciana amb les tres principals universitats públiques valencianes: la Jaume I de Castelló, la Miguel Hernández d'Elx i la Universitat de València. És molt interessant este programa d'investigació i detecció precoç i esperem que done bons resultats.

Ací en el tema de les aigües, sobre este programa, sí que voldria fer una advertència. Perquè la setmana passada crec que van haver debats sobre..., doncs bé, l'aigua de bany i quan podríem estar en una fase de permetre'ns poder gaudir del bany en les nostres platges. Els he de dir que no hi ha un protocol extraordinari.

El que se'ns ha informat és que –i vostés ho saben– en la temporada de bany vostés saben que es fan anàlisis sobre E. coli, etcètera. I per tant, *a priori* i segons el que se'ns ha traslladat per les autoritats sanitàries de l'estat, amb eixos anàlisis seria suficient. Lògicament, si en el moment que eixos anàlisis donaren positiu, per exemple en E. coli, què faríem? Com hem fet l'any passat o en altres circumstàncies es paralitzaria el bany. Però no hi ha una altra circumstància.

És a dir, eixos anàlisis ens valdrien per assegurar que el bany que pogueren fer les persones en la fase en què entrem i estem en disposició de poder gaudir de les nostres platges, amb eixos anàlisis que nosaltres saben vostés que els fem durant tota la temporada de bany tindriem suficient. Val?

Amb això vull aclarir i tranquil·litzar a la població, perquè sé que hi ha hagut un debat, sobre si en les nostres platges –al marge del que és la seguretat, el distanciament, etcètera– dintre de l'aigua amb eixos anàlisis que fa la conselleria i que també reforcen alguns municipis fent anàlisis extres es garantiria només sabent si estan adequadament fets, com faríem en una temporada normal. Val? Volia traslladar açò per a tranquil·litzar.

S'han declarat obres d'emergència totes les relacionades amb l'abastiment. I, per això, hem pogut traure el sanejament i depuració d'aigües de diverses depuradores per valor de 53 de milions d'euros, ja siga l'Albufera sud, en Crevillent i en municipis d'Alacant.

També, en este estat d'emergència, hem pogut traure moltes reparacions de danys de Gloria en emissaris que han sumat 4,7 milions d'euros. Emissaris en Alcossebre, Moraira, Altea, Benicàssim, Torreblanca, Pobla de Farnals, Peníscola, Orpesa, Font de la Pedra en Alacant, Alzira, Carcaixent. No solament han sigut emissaris, col·lectors, etcètera. Són 4,7 milions d'euros que hem estat traent.

Ahí vull agrair també als treballadors de l'EPSAR perquè han estat treballant activament per a poder resoldre de manera urgent estes reparacions i estes licitacions importants per al nostre abastiment i per a la seguretat de les persones.

Prevençió d'incendis. Davant la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID, un altre servei essencial –com els dic– ha sigut la vigilància preventiva d'incendis, imprescindible per minimitzar els possibles riscos que poguera suposar el desenvolupament d'incendis forestals.

Els recursos que presta l'empresa VAERSA en el servei de vigilància preventiva ha estat i està funcionant plenament. De fet hi ha més unitats funcionant, un agent per cotxe,

condicions de seguretat, més unitats funcionant. És a dir, hem tingut que adaptar-nos també a les exigències de les mesures de seguretat establertes.

Vull, ací, específicament dir que també la presència dels agents mediambientals ha estat garantida. Però, a més a més, vostés saben que 144 agents mediambientals han estat col·laborant, i continuen a dia de hui col·laborant, en aquesta crisi sanitària reforçant el repartiment de material als centres de majors i persones malaltes fruit de l'acord amb la vicepresidència i la conselleria de polítiques inclusives.

I, per tant..., doncs bé, vull fer un agraïment específic també als agents mediambientals que ens estan ajudant moltíssim a que arribe a estos centres sociosanitaris el material necessari. Vostés saben que la salut dels nostres majors és també una de les nostres màximes prioritats i tenint en compte que és un col·lectiu molt vulnerable davant d'aquesta situació.

També les unitats de manteniment d'observatoris forestals i dipòsits d'aigua s'han mantingut operatives. S'han continuat les assistències tècniques de la direcció general de prevenció d'incendis que té encarregades amb VAERSA.

S'ha alçat parcialment, fins a maig, la prohibició de les cremes agrícoles. Ací els he de dir que dos decisions que es prengueren des de l'inici van ser la suspensió de les cremes agrícoles i de la caça, i tant la direcció general de prevenció d'incendis ha alçat parcialment, entre setmana i amb condicions, les cremes agrícoles; com la direcció general del medi natural va alçar parcialment o va condicionar quines circumstàncies podien comportar el tornar a l'activitat cinegètica. I lògicament, doncs bé, eixa activitat està prohibida pel reial decret llevat que hi haja un interès sanitari i pels danys ocasionats als sectors primaris.

I per tant, davant d'això, els problemes de la superpoblació de conills i algunes espècies de caça major, com són els porcs senglars, ens han abocat a fer que el 15 d'abril dictàrem una resolució per la qual es permet la caça per control de danys en l'agricultura.

S'han de demanar, s'han de demostrar lògicament que estan patint danys agrícoles, perquè està condicionat per l'estat, per eixe reial decret que les circumstàncies de la cacera estiguen vinculades a una qüestió de salut, seguretat o per danys en infraestructures, diguérem, agrícoles.

I per tant, s'estan tramitant eixes peticions, a raó de les parcel·les que han patit danys, la justificació que s'està fent.

Jo els he parlat dels serveis essencials, però crec que al final cal una reflexió. Jo crec que esta crisi sanitària, lògicament degut a la paralització dels sectors productius, al confinament de milions de persones, per tant, la paralització absoluta de la mobilitat nacional i internacional, s'han vist les nostres ciutats i territoris completament desertes i també, conseqüència d'això, s'ha vist la baixada, jo crec que cal destacar-la, de la contaminació que els nostres mesuradors recullen.

Estem parlant d'una una baixada mitjana en el territori valencià, entre abril i maig d'este any respecte al 2019, d'un 61 %. Clar, açò ens dona senyals, no solament de l'impacte del que està succeint, sinó ens dona senyals de quan els objectius de

reducció d'emissions que s'establixen ací, al nostre territori, a l'àmbit estatal, a l'àmbit europeu i a l'àmbit mundial...

És a dir, pensen vostés que Europa ha declarat la neutralitat climàtica en 2050. I per tant, els esforços que hem de fer precisament per al postCOVID hauran de tindre eixa perspectiva de com reconduïm certes activitats. Una de les principals, per exemple, és la mobilitat, l'eficiència energètica i també l'adaptació dels nostres sectors productius.

Jo he escoltat molt dir que «bueno, en realidad se está dando ahora un respiro al planeta». I jo vaig voler modificar això, perquè un «respiro al planeta» és que quan agafes i dones un respir, normalment és perquè pares un moment, respire i tornes després a l'anterioritat a eixe respir. No crec que pugua ser un respir al planeta. No deuria ser un respir al planeta, perquè suposaria tornar on estàvem, al punt de partida. Eixa nova normalitat ha de ser la de la transició ecològica decidida.

I miren, si hi ha algú que està fent un debat sobre posar economia/salut, com dos qüestions que no poden relacionar-se o que cal decidir sobre quina està per damunt de l'altra, jo crec que tots som conscients que la salut està per damunt i que tota la resta se supedita a la salut.

Doncs, els he de dir que l'emergència climàtica és la nostra salut. No és la salut del planeta, és la nostra salut, perquè el planeta som nosaltres. I per tant, els sectors econòmics, la manera de comportar-nos i relacionar-nos, la manera de produir, la manera de moure'ns ha de condicionar-se a la nostra salut.

I estem en una situació d'emergència climàtica que el virus no ha parat. Mos ha parat en tot menys en l'emergència climàtica. Continuarem tenint episodis greus al nostre territori, continuem sent l'epicentre dels efectes del canvi climàtic, continuarem decidint quines transformacions hem de fer, quina mitigació i quina adaptació.

Construirem pactes amples, ho farem entre tots i totes. És a dir, aquí no quedarà ningú fora, ningun sector productiu. Podrà adaptar-se, haurà de normalitzar-se, però hem de fer-ho de manera decidida i sense qüestionar-ho.

Perquè, si ara li estem donant un valor a la ciència per a trobar-nos la cura o per a trobar-nos l'eixida a esta crisi sanitària, no sé per què li volem restar valor a la ciència, quan porta dècades diguent-nos que ens estem poquet a poquet matant.

Són científics, igual que els que estic segura que trobaran la manera de fer front a esta crisi sanitària, com ho han demostrat en moltes ocasions. Amb paciència, que sempre ho recorde, que és la mare de la ciència, i encara que estem en una situació crítica, lògicament voldríem respostes ja.

Però la ciència ha de passar les seues fases d'investigació. Però és que la ciència vinculada a l'emergència climàtica està fa dècades estudiada, està posada a disposició de tots nosaltres, i està a l'espera de la reacció. I la reacció és que eixa nova normalitat ens duga a aprendre les lliçons, que no siga un respir, que pugam tornar amb una situació millor.

Hi ha gent que se pregunta: «D'esta crisi eixirem millor o pitjor?». Bé, jo espere que tot el món, sobre les accions que

pot fer, la resposta la tinga clara: millor. Intentem-ho. És a dir, no és una resposta que mos ha de donar ningú. L'hem de donar tots i totes. Hem de poder eixir millor.

Però és de veres que tenim debilitats fortes. Quan passe la COVID, és possible que hi haja un repunt de la mobilitat insuportable. Insuportable a nivells de salut. Això no podem consentir-ho. És possible que el postCOVID comporte unes pujades dels consums d'energies fòssils insuportable. I això hem d'intentar evitar-ho.

Els sectors productius, hem d'intentar ajudar-los ara a adaptar-se a l'endemà. I per això, no solament cal consciència pròpia, cal accions pròpies, cal accions del conjunt de l'estat i cal accions europees.

I miren, el Green Deal d'Europa no és únicament una proposta política. El Green Deal és una resposta. No és solament una proposta. És una resposta. La resposta. I continua en plena vigència. I Europa no s'ho està qüestionant en cap cas.

I, per tant, els demane que entre tots mos ajudem per a poder fer d'esta nova normalitat l'oportunitat de fer la transició ecològica que mereixem per la nostra salut, que és la salut del planeta.

En això els vull dir també que en les properes setmanes passaran dos coses en la nostra conselleria: convocarem una línia de subvencions per als ajuntaments de quatre milions d'euros per a actuacions en baixada d'emissions relacionades amb la mobilitat sostenible, com també l'expansió de les renovables i l'eficiència energètica.

Volem ajudar els nostres els nostres municipis que s'adapten en mobilitat i en eficiència energètica al postCOVID, amb esta línia de subvencions de quatre milions d'euros.

I a la vegada també, en dos setmanes i tenint en compte que vam tindre la paralització per la qüestió de l'estat d'alarma, presentarem l'esborrany de la llei valenciana de canvi climàtic, perquè se puguen obrir ja eixos fòrums sectorials, amb tots els sectors, per a tractar els temes d'esta llei.

I vostés, de fet, sé que estan interessats en participar d'eixos fòrums i poder millorar, aportar, debatre, discutir sobre una llei necessària i que no pot dilatar-se molt més en el temps, perquè necessitem que s'active, i ja.

Moltíssimes gràcies. Voldria resoldre els dubtes. Bé, sobre els laboratoris, no sé molt bé per què... No sé si està mal formulada o jo mal entesa, no sé si se demana saber si els laboratoris, les persones de laboratori estan fent test o quin protocol establirem quan les persones de laboratori que s'ha acreditat, de sanitat animal, de la UASA, facen estes PCR.

Perquè en aparença és si s'ha fet a les persones que estan treballant en els laboratoris, per la literalitat de la compareixença. Entenc que és sobre quin protocol s'activarà de PCR?

Quan mos coordinarem en sanitat, ells tenen els seus laboratoris, lògicament, i el seu personal de sanitat, que estava lògicament acreditat per a fer PCR, i se volia crear una xarxa de reforç en el moment que s'activaren les fases per la previsió d'anar augmentant la potència, la possibilitat de realitzar més

PCR, segons canviara el protocol de sanitat i s'instara a fer més PCR a més nombre de població.

En eixe moment aleshores treballarem des de conselleria d'agricultura amb la conselleria de sanitat, perquè el nostre laboratori de la UASA, el persona que estiguera allí, que treballa en PCR també, és a dir, que simplement en una formació bàsica podrà realitzar-los —no s'ha de donar la formació des de l'inici, és gent acostumada a fer-ho— poguera estar acreditada. Lògicament eixa acreditació passava per la petició i per l'autorització de l'estat, és a dir, estàvem condicionats. Finalment i després d'un període un poquet llarg, vam aconseguir eixa acreditació.

Aleshores, en el pla presentat pel govern valencià, en el reforç de les persones, laboratoris, etcètera, d'àmbit públic i fins i tot d'àmbit privat que pogueren sumar-se als equips de sanitat per a fer PCR, en eixe moment se mos activarà. Eixa era una fase que vindria, de moment no se mos ha activat. Lògicament, el subministrament per a fer les proves ha de vindre de l'àmbit sanitari. I estem ahí. Però de moment eixe laboratori a dia d'avui ja està en plena disposició de poder sumar-se. Té l'acreditació i té els professionals que ho farien possible per a doblar, triplicar les possibilitats de realitzar PCR.

I no s'ha fet fins ara perquè qui ordena això és sanitat. De fet, s'ha fet públic el document i vostés saben que dintre d'eixe protocol que se va enviar al ministeri, els laboratoris nostres estan considerats com a possible reforç, en cas que s'haguera de sumar personal per a realitzar i triplicar les proves PCR.

Gràcies.

El senyor president:

Molt bé. Moltes gràcies, senyora consellera.

Bé, hem acordat abans la mesa que les seues senyories parlarien des dels seus escons, de manera que no cal fer una neteja cada vegada de la trona i tal, com fem en la sala de comissions. Però bé, volia recordar-ho.

També hem acordat el tema dels temps, ha calgut entrar en debat en els portaveus, que seran 7 minuts per als grups que han demanat les compareixences, i 4 per a la resta. Val? Serem generosos en l'adjudicació del temps.

7 minuts per als demandants i 4 per a la resta.

Dígame, señor Tormo.

El senyor Tormo Moratalla:

Señor presidente, simplemente una observación.

En este formato tan importante, cuando un conseller, especialmente la consellera, está dando explicaciones tan extensas sobre tal cantidad de temas, los minutos que tenemos para la intervención son ridículos.

Es decir, no se puede contestar a tal cantidad de temas tan importantes que afectan a toda la vida de la Comunidad Valenciana, incluso al gobierno de España y a la Unión Europea con siete minutos en total, o siete o los que usted quiera, o cinco. Es absolutamente ridículo.

Yo creo que esto lo deberíamos estudiar para un futuro, no ahora, un formato distinto o una flexibilidad distinta. Porque se van a quedar en el tintero multitud de preguntas. Incluso a la señora consellera se le quedarán en el tintero multitud de respuestas.

Simplemente quería hacer constar eso. Gracias, señor presidente.

El senyor president:

Sí, gracias, señor Tormo.

Queda reflejada su apreciación. Durante la Diputación Permanente han sido siete los minutos que han tenido todos los grupos. Solo que en este caso hemos quedado en hacer una distinción entre los grupos que han solicitado la comparecencia y los que no.

Tiene la palabra el señor Aguirre, portavoz del Grupo Vox. Un segundo. Cuando quiera. Vale.

El senyor Aguirre Larrauri:

Buenos días, señor presidente.

Señora consellera.

Señoras y señores diputados, en primer lugar, me gustaría expresar mi pésame por todos los fallecidos, tal y como ha hecho la consellera, sumarme a su intención, y por las víctimas también de esta terrible pandemia que en España está siendo especialmente dramática. Sinceramente, créanme cuando les digo que todos los días rezo por ellos.

Quiero dar las gracias a los señores diputados que tuvieron el detallazo de llamar durante estos días para preguntar por el estado de salud de mis compañeros del grupo parlamentario. Gracias a todos.

Además, quiero apoyar públicamente a todos aquellos que están en primera línea en esta pandemia como sanitarios, fuerzas y cuerpos de seguridad del estado, ejército, personal de los supermercados y farmacias, así como a los agricultores, pescadores y ganaderos que nos alimentan a todos.

Por ello, hacemos un llamamiento para el apoyo a nuestro sector agroalimentario nacional y a la compra de nuestros productos nacionales.

Señora consellera, estamos aquí para tratar de mejorar la vida de las personas y, concretamente, del sector primario y la gente que vive en el campo en general.

Por eso, señora Mollà, quiero agradecerle su comparecencia. Realmente estaba preocupado por la falta de noticias

que teníamos esto y es lo que me animó a pedírsela. Muchas gracias, señora Mollà.

Mientras tanto, y a pesar de las dificultades por el confinamiento forzado, no dejaban de ponerse en contacto con nosotros diferentes grupos de profesionales del mundo rural, que nos pedían que les hiciéramos llegar..., que le hiciéramos llegar a la señora *consellera* sus inquietudes. Nunca habíamos tenido, al menos yo, tanta videoconferencia.

Le aseguro que el Grupo Parlamentario Vox y la red de coordinadores del partido de toda la comunidad no han dejado de trabajar activamente.

Nuestras preocupaciones, que son las que ellos nos han manifestado, vienen en gran medida por los problemas causados, muchos de ellos, como ha comentado la *consellera*, por el decreto de alarma, el cierre de los canales de Horeca, entre otros, que afectan a todos los productores, las que vienen por el cierre de las fronteras que impiden la exportación, las que vienen por los problemas de movilidad de los operarios, los provocados por las políticas... un poco de sectarismo ideológico del Botànic con los ganaderos de bravo, los provocados por la falta de alternativas a la restricción de fitosanitarios para combatir, por ejemplo, como estábamos comentando, el *cotonet de les Valls*, que sí se permiten en países terceros, incluso ya en Italia sin ir más lejos, ante la inoperancia efectiva a día de hoy de las alternativas fitosanitarias propuestas.

Y es que, señora Mollà, el sector primario es realmente importante para Vox. Y creíamos que también para ustedes, por eso no sorprende esta *conselleria*, que se supone que está con los productores, por lo que hemos visto, hemos leído los medios de comunicación haya estado desaparecida tanto tiempo. Y más nos sorprende que, cuando aparece, no es para aportar soluciones al sector, sino para poner algunas piedras en el camino.

Señora *consellera*, es que son todos, desde los productores de cerezas, que tienen inmensas dificultades para recoger su mermada producción de este año; los productores de fruta de hueso, que están empezando con problemas también para recolección por las restricciones de movilidad y la falta de soluciones; las ganaderías de caprino y ovino, para dar salida a su carne y su leche; los problemas generados por la prohibición y, luego, la imposición de medidas que se nos antojan exageradas para llevar a cabo la caza de control, que provoca unos daños tremendos; la falta de previsión para los tratamientos contra las plagas de mosquito, mosca negra, etcétera.

Señora Mollà, estamos seguros que, si se realizaran *test* a las personas dispuestas a trabajar en el campo, también a los recolectores, se podrían dar soluciones al paro, al tiempo que se mejoraría la movilidad y podrían desplazarse más personas en los vehículos para las labores propias del campo, especialmente la recolección, pero también la poda y otras.

Y es que, por ejemplo, el sector de la acuicultura, las condiciones de las ayudas previstas por el ministerio son más restrictivas que las presentadas por la Comisión Europea para aliviar el impacto de la crisis.

Señora Mollà, utilice la influencia de sus socios, ahora que el real decreto de medidas urgentes está siendo sometido a

trámite y su contenido está siendo analizado por el ministerio y las comunidades autónomas con competencias en pesca y acuicultura.

Los citricultores y los productores de caqui se preguntan por las alternativas al clorpirifos, su efectividad real. La suelta autorizada experimental y controlada del parasitoide *anagyryus* en la Vall d'Uixó genera preguntas en el sector de las que usted es consciente.

El problema es que los agricultores no han sido suficientemente informados de esta alternativa, de su ciclo biológico y, al continuar luchando contra el *cotonet* con productos fitosanitarios, por otra parte de dudosa efectividad, podrían estar cargándose a nuestro nuevo amigo el *anagyryus*.

Se hace urgente la difusión de información sobre el *Anagyryus* y la impartición de estos cursos a los agricultores.

Por otra parte, tenemos el logro de haber conseguido aislar la feromona sexual, para engañar a los machos para que no localizan a las hembras y, así, evitar que se reproduzcan.

Existen las trampas a nivel comercial, pero su precio, como sabe, es elevadísimo y los productores tampoco conocen de su existencia, ni de su efectividad, ni del modo de utilización ni de la cantidad de trampas necesarias.

Teniendo en cuenta todo lo anterior en este primer año sin los productos realmente eficaces contra esta plaga, hacemos también nuestra la propuesta de los agricultores de que la *conselleria* adquiera con fondos públicos esas trampas y las distribuya entre los agricultores a la mayor brevedad. Y se lo digo hoy por la urgencia del tema, ya que, como bien sabe, estamos en la época de mayor propagación del *cotonet* y, por tanto, del riesgo de malformación de frutos.

Durante esta pandemia, como hemos comentado antes, han aflorado problemas como el de la superpoblación de especies salvajes que no son controladas por nadie. A pesar de las diferentes autorizaciones últimamente a los cazadores, resulta que se están restringiendo estas autorizaciones para la caza de control y los daños son cada vez más evidentes en los diversos cultivos. Por ejemplo, los jabalís, los conejos y los corzos en la viña; los jabalís y los conejos también en los cítricos y caquis, donde se comen las brotaciones y destrozan las instalaciones de riego buscando..., del riego localizado buscando agua.

Por otra parte, se han convocado, aprovechando el estado de alarma, como con nocturnidad y alevosía, los consejos territoriales de caza y han propuesto la reforma de la orden del jabalí, la de valoraciones y la del control de veda, sin contar con el criterio de cazadores ni de sus federaciones. Es decir, se han aprovechado una vez más del estado de alarma para lanzar esto y que no se quede apenas margen de maniobra para tratar de contestarlo. Y, claro, en el caso del jabalí y de la orden de vedas recorta derechos a los cazadores y agricultores.

Señora Mollà, desde nuestro grupo no discutimos ni dudamos de sus buenas intenciones y de sus ganas de ayudar. Nuestro sector primario..., pero sí de su ideologizada gestión y de sus iniciativas. Y es que, señora Mollà, no podemos seguir obstinados en una estrategia verde ajena a los problemas reales del mundo rural.

Señora *consellera*, pongamos por favor los pies en la tierra. Hay que ayudar con pragmatismo, soluciones a corto plazo y presupuesto suficiente a un sector agrícola que ya atravesaba una profunda crisis antes del coronavirus de Wuhan.

¿Cómo va a hacer para que la nueva estrategia de la granja a la mesa y sus iniciativas europeas no generen más burocracia y complejidad a nuestros agricultores? Eso es un problema que nos vamos a encontrar.

¿Qué alternativas van a disponer nuestros agricultores, que no pueden utilizar sustancias activas que sí se usan habitualmente en terceros países? ¿Qué medidas va a apoyar para garantizar la viabilidad económica de las explotaciones y compensar los nuevos costes medioambientales, el bienestar animal y la escasez de fitosanitarios?

Gracias.

El señor presidente:

Gracias, señor Aguirre.

Hemos quedado que, por 5 minutos, tiene la palabra el señor Barrachina. (*Veus*)

Ah, sí! 5, el señor Barrachina, y 2, la señora Díaz.

El señor Barrachina Ros:

Perfecto, muchas gracias.

El señor presidente:

Y comienza usted.

El señor Barrachina Ros:

En primer lugar, lo que quería es...

El señor presidente:

Un segundo... un segundo.

Ya.

El señor Barrachina Ros:

Muchas gracias, señor presidente.

Muchas gracias, señora *consellera*, por su amable comparecencia.

En primer lugar, quisiera rendirle tributo y homenaje a los 1.351 valencianos fallecidos oficialmente, muchos más realmente, con motivo de esta pandemia y a las docenas de miles de afectados y a todas sus familias. Y, singularmente, como ayer fue el día de la enfermería, a los 70.000 enfermeros y enfermeras contagiados por el coronavirus en una etapa en que la falta de equipos de protección y de *test* los ha expuesto de una forma universalmente reconocida. Por tanto, a ellos, las primeras palabras del Grupo Popular.

Y en segundo..., mi reconocimiento y el reconocimiento del Partido Popular a los agricultores, a los ganaderos y a los pescadores que han conseguido que esta pandemia no desembocase en una situación muchísimo más conflictiva. No ha faltado en la mesa de la inmensa mayoría de valencianos algo que comer todos los días.

Y eso es posible porque hay agricultores que han madrugado todos los días, ganaderos que han alimentado a sus reses todos los días también, los ganaderos de toro bravo que también se comen todas sus reses y pescadores que han faenado constantemente. Sin ellos, sin su generosa contribución, esta pandemia, esta crisis sanitaria, y económica ya, hubiese desembocado en una crisis social de mucha mayor envergadura.

Y mi agradecimiento porque, cuando sobrevino esta crisis, venía con justicia el sector reclamando derechos, reclamando ingresos, reclamando reducciones de gastos a los que venían haciendo frente. Y, sin embargo, prestaron, entregaron sus tractores y su tiempo a desinfectar, a limpiar las calles de nuestros municipios gratuitamente. Por tanto, el agradecimiento del Grupo Popular infinito a agricultores, ganaderos y pescadores de toda la Comunidad Valenciana.

Nosotros hemos hecho estos días una serie de propuestas, algunas de ellas citadas por la *consellera*. Queremos que se hagan *test*. No ha habido un problema de calidad en los productos hortofrutícolas valencianos. Ha habido falta de *test*. Y así como otras comunidades autónomas, como en Extremadura o Andalucía, incluso los autobuses contratados que servían para el transporte escolar se han utilizado para que se pueda hacer la recolección... Aquí hemos tenido un problema de transporte por falta de *test*. Por eso pedíamos y preguntábamos si cabía la posibilidad de que se hicieran PCR, de que se hicieran *test* desde las instalaciones de la *conselleria* de agricultura.

Nos consta que hay una autorización y creemos que hay muchas más instalaciones, tanto del IVIA como de la propia *conselleria*, para realizar a las personas, a los valencianos con medios públicos PCR.

Me parece escandaloso, y no es responsabilidad de esta *conselleria*, sino de la de sanidad, escandaloso que, estando agotándose ya la pandemia por el esfuerzo de los sanitarios, por el calor y por el confinamiento, se hayan realizado cero... cero PCR. Y si se ha realizado algún *test* a personas, me gustaría que la *consellera* lo dijese. Ninguno. Ninguno, teniendo recursos, posibilidades, técnicos y laboratorios suficientes. Me gustaría que se reutilizaran para poder hacer *test* a los valencianos, al 98 % de los cuales se les ha negado el derecho a que se les realice un *test*.

Hemos pedido que se elevasen los seguros agrarios. Cuando lo pedí en presupuestos, la respuesta del gobierno fue «no».

Ahora hablan de aumentarlo de 24,5, 2 millones de euros. Bien, hemos hecho una propuesta de aumentarlo en cinco. Cinco millones de euros es poquísimo, sabiendo que esta semana ha dado a conocer À Punt unas pérdidas de 65 millones de euros perdidos. Por tanto, palidecen los 5 millones de incremento que proponemos para alcanzar el 80% de las pérdidas de nuestros agricultores y de nuestros ganaderos.

Hemos propuesto también medidas que tienen que ver con el Gobierno de España y que este gobierno debía haber secundado, como es la revisión del IRPF de los índices de rendimiento, que están pagando hoy agricultores que no han tenido ingresos las cuotas a la seguridad social o el IVA de los eventos taurinos del 21 % al 4 %.

Y, por cierto, en materia taurina es indispensable un plan de recuperación y de promoción del sector taurino valenciano. Y yo animo a la *consellera* que nos diga si en esa orden que se anunció el viernes supuestamente para los sectores que nos dan de comer y en los cuales he escuchado que va a estar también el de la flor ornamental, y lo celebro, pero digo yo que no será para comer la flor ornamental, ni el sector de la flor cortada, como escuché a la vicepresidenta Oltra decir que era una orden de solo 7 millones, habiendo perdido 65 en À Punt con el último dato, si esa orden va a servir para amparar también a los ganaderos de reses bravas de la Comunidad Valenciana, el cien por cien de cuya carne termina en los platos de los valencianos y de las valencianas.

Y me gustaría naturalmente que, después de la hora y media en la cual la *consellera* amablemente nos ha hablado de los cambios globales y planetarios del clima, que hablase también de nuestras ganaderías autóctonas de reses de toros bravos.

Muchas gracias.

El señor president:

Gracias, señor Barrachina.

Cuando quiera, señora Díaz.

La senyora Díaz González:

Muchas gracias, señor *president*.

Y yo, evidentemente, me uno tanto al sentimiento, al pesar por las pérdidas que se han sufrido por el COVID y el sentir de todos los familiares, y al agradecimiento de todas las personas que han colaborado y han trabajado para hacernos esto más llevadero y más fácil.

Y una vez dicho esto, me consta que hay agentes medioambientales que han estado colaborando en acciones sociales. Usted dice que han sido 144. Me gustaría saber si todos iban equipados con EPI, si se les ha hecho también PCR para ver si estaban contagiados o no.

Sé que ha habido un caso en concreto que era sospechoso y no se le ha llegado a hacer el PCR, y que ha estado incluso

en oficinas de los agentes medioambientales, tal y como los propios agentes medioambientales han denunciado y que no se ha llevado a cabo la desinfección de esas oficinas. Me gustaría saber si ya se ha desinfectado o en ningún caso. Porque, independientemente de si tuviera o no, hay un sospechoso, hay unas instalaciones que se están haciendo uso de las mismas, y por tanto desinfectarse deberían de desinfectarse. En cualquiera de los casos por prevención, que es lo que ha faltado en esta COVID.

Le quería también hablar sobre... Usted ha hecho alusión a una campaña, bueno, si le parece que llegaron a tiempo por un video que se empezó a emitir el pasado 20 de abril, después de más de un mes y medio de haberse declarado el estado de alarma, en el que se le decía a la gente como tratar los residuos, pues creemos que llega un poco tarde.

Pero es que además queríamos saber también qué está pasando hoy con los trabajadores de VAERSA, porque nos trasladaron que a partir del lunes iban a ir en coche, ya no dos personas, sino cuatro. ¿Qué ha pasado con ellos?

Se les va a hacer también PCR a todos los trabajadores que están al pie del cañón, que están en contacto con residuos que no se sabe, porque no hay una etiqueta que diga si vienen de la COVID o no. Los residuos de COVID sabe usted que se meten todos en una bolsa, dentro de otra, pero no tienen ninguna señalización. ¿Van a hacer a partir de ahora algún mecanismo especial para todos los residuos sanitarios que vengan de COVID o no? Se lo digo también porque el Colegio de Ingenieros Agrónomos ha planteado que se aproveche esta pandemia para dar el salto económico en ese sentido, ¿no?, de crear sistemas concretos que vayan a parar, a tratar los residuos sanitarios. Y también, y también, advierten de revisar el PIR en cuanto a la prohibición de instalaciones de incineración. Porque hoy por hoy existen las técnicas para que medioambientalmente y económicamente sea muy rentable y hacer de esta pandemia, a través de la gestión de residuos, ese aprovechamiento, y mirarlo como una oportunidad. Tenemos una oportunidad delante. ¿Va a hacer algo la *conselleria* al respecto?

El señor president:

Gracias, señoría.

La senyora Díaz González:

Y una cosa más.

Ha habido una modificación de presupuestos en su *conselleria* que afecta a los educadores ambientales. Ustedes en el PIR pusieron una obligación a todos los municipios de tener educadores ambientales, sin embargo esta ayuda ha quedado eliminada. ¿Cómo va a paliar ese tema respecto de los municipios?

Y también: ¿va a tener en cuenta este tramo, este plazo, que ha habido de pandemia para facilitar a los ayuntamientos que cumplan el plazo que hay en el PIR para los planes locales de residuos? Es que la gestión de residuos es muy importante en esta pandemia...

El senyor president:

Moltes gràcies.

La senyora Díaz González:

...y creemos que no se lo han tomado tan en serio como debieran.

El senyor president:

Gràcies.

Ciudadans va a fer una única paraula, veritat? Sí. No van a partir-se el temps? *(Pausa)*

Quan vullga, senyoria.

El senyor Tormo Moratalla:

Gracias, señor presidente.

Gracias, honorable *consellera*.

Extender mi gratitud al personal de esta casa que hace posible que podamos afrontar nuestra labor legislativa. Por supuesto unirme también al sentir de esta casa también, de estas Cortes, por la terrible pandemia que estamos sufriendo y el dolor de todos los valencianos y de todos los españoles en general.

Mire, señora *consellera*, yo venía aquí leyendo la convocatoria y veo: procedimientos y medidas adoptadas –por usted, entiendo–, acumulada a actuaciones llevadas a cabo por la *conselleria*.

Claro, señora *consellera*, cuando pasa usted el 90 % del tiempo hablando de las medidas que ha asumido el Gobierno de la nación, el Ministerio de Agricultura, o la Unión Europea, digo: «¡Ostras!, igual me he confundido de comisión». Porque yo pensaba venir aquí a que usted me explicara, no solo las repercusiones que tendrá para el mundo la movilidad –yo cuando oigo hablar de restringir derechos constitucionales y básicos a los partidos de la izquierda y de la extrema izquierda me echo un poquito a temblar–, pero, bueno, estando de acuerdo básicamente en que algo hay que hacer para el futuro, no deja de ser peligroso ciertas consideraciones.

Mire, usted es la CEO, la *chief executive officer* de una organización, es la jefa, es la que manda, y una organización que se llama Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente y algunas cuantas cosas más. Y se ha producido una situación añadida a otra situación ya original, que es un desastre de gestión. Pero no lo dice Emigdio Tormo ni lo dice el Grupo Parlamentario Ciudadanos, todos y cada uno de los titulares de prensa de los sindicatos y de las personas que saben más que usted y que yo probablemente de esto, es que su gestión ha sido, hasta que inició esta pandemia –pongámonos a ser

generosos– mala, manifestamente mala. Y encima se une un drama de carácter mundial como es una pandemia que lleva ya decenas de miles de muertos en España.

Mire, no hay mano de obra, pero se genera paro. Usted dice, no, en fin, se ha cumplido con la expectativa en cuanto a mano de obra. Mentira, es que va usted a los titulares de los sindicatos y dicen que no es verdad, que no hay mano de obra ni para recoger la cereza, ni para la fase tardía de los cítricos ni para la fruta de verano.

Se reducen drásticamente las exportaciones. En algunos productos como la carne hay un efecto desbastador. Frutas y hortalizas, y flores y viveros, exportaciones de caprino y ovino, el sector vitivinícola ya venía afectado por los aranceles de Estados Unidos, cierre del canal Horeca, palma de Elche, sector agrícola y apícola, los patos y las ocas, los conejos también, la mitad de la cosecha de ajos tiernos se pierden ante el cierre del canal Horeca. Pérdidas millonarias.

Los profesionales se llevan las manos a la cabeza ante la catástrofe y se movilizan. Son la agricultura la actividad esencial, pero los canales de venta no son calificados como canal esencial. Luego tenemos el embudo y el fin de..., nos vamos a estrellar contra la pared.

AVA-Asaja dice que el gobierno de la nación nos ningunea. Pero al menos el Gobierno de España actúa. La Unión Europea asume una serie de iniciativas, asume también que son insuficientes, hace autocrítica, cosa que yo no le he oído a usted aquí en ni un solo momento, y usted siempre va a remolque. Y no lo dice Emigdio Tormo y no lo dice el Grupo Parlamentario Ciudadanos, lo dicen los propios responsables de las organizaciones agrarias, que está usted desaparecida.

La Comisión ha anunciado flexibilidad, derogación excepcional de normas de competencia de la Unión Europea para que permita estabilizar el mercado, almacenamiento privado.

Nosotros le propusimos: pedir a la Unión Europea y al Gobierno de España que consideraran la agricultura como sector estratégico; asignación presupuestaria fuerte y adecuada para la PAC; agricultura como sector prioritario, y usted le asigna 7,3 millones de ayuda, prioritario, 7,3 millones. La Unión Europea debe contemplar medidas económicas externas al presupuesto de la PAC –ya se lo pedimos nosotros en la proposición no de ley que anunciamos–, y Puig y usted es consciente de ello; pedir que las ayudas del Fondo Europeo Agrícola de Desarrollo, Feder, cubra las pérdidas de ingresos por la COVID-19; activación inmediata del almacenamiento privado de la Unión Europea para caprino y ovino; ayudas urgentes para los viveros.

Mire, usted ha hablado de la flor ornamental. Holanda es un país con un tamaño ridículo –me refiero en cuanto a dimensiones comparado con España–, y desde luego más pequeño que la Comunidad Valenciana, activó y movilizó 600 millones de euros para preservar esta parte productiva tan importante de su agricultura.

Exijamos al gobierno que articule mecanismos para controlar que la Ley de cadena alimentaria no esté incumpliendo, como se está haciendo, y usted también tiene responsabilidad en eso.

Exigir cambios en la norma estatal sobre las deducciones del IRPF sobre el sector agrario. Ya se ha nombrado aquí y los propios agricultores denuncian que es ridícula la reducción en cuanto al IRPF que se ha dado, cuando se ha dado el caso.

El sindicato Unió le acusa a usted de falta de diálogo, de no consultar al sector, que tiene olvidos imperdonables, que deja en la estacada a numerosas personas productoras, no ha realizado un trámite normal y habitual de audiencia pública. Usted que venía con su partido "a salvar personas".

Le denuncian por sectarismo por los toros de lidia, y se ha nombrado aquí también. ¿Qué problema tienen ustedes con los toros de lidia? Si es que acabamos en el plazo, como también ha dicho el Grupo Popular.

Mire, no han dado ustedes una en la gestión de esta crisis, se les ha echado todo el mundo encima. Denuncian que ha estado usted escondida. Señora *consellera*, hay gestiones erráticas. Alguno se puede equivocar, se lo he dicho en innumerables ocasiones, pero el gran pecado del político es no actuar, y usted ha actuado tarde, mal y nunca. Empezó a actuar el viernes, y todavía no está publicado en el *Diario Oficial de la Generalitat Valenciana* ese acuerdo al que usted ha llegado.

Si de verdad estamos en una situación de emergencia, si de verdad estamos en una situación de urgencia, usted debería agilizar los plazos todo lo posible y más.

El senyor president:

Gracias.

El senyor Tormo Moratalla:

Y decía –termino, señor presidente–, el gran Murphy decía que hay dos formas de hacer las cosas: la correcta y a 90 grados de la correcta. Usted siempre elige a 90 grados de la correcta.

Gracias, señor presidente.

Gracias, señora *consellera*.

El senyor president:

Gracias, señor Tormo.

Té la paraula la senyora Gascó.

La senyora Gascó Verdier:

Gràcies, president.

Moltes gràcies, senyora *consellera*, per vindre a comparèixer a aquestes Corts una volta més.

Vaja, abans de tot, el condol, el meu condol personal i el del meu grup a totes les famílies que han patit alguna pèrdua i la situació terrible que estan vivint, no sols en pèrdues humanes, sinó també en la dificultat d'afrontar el dia a dia.

I com bé ha explicat vosté, el sector primari és, per desgràcia, un dels grans afectats. I ho és perquè, malgrat científics del món sencer que duen temps alertant de les dificultats d'aquest planeta a adaptar-se a les dificultats que ens arriben i que provoca el canvi climàtic, fins i tot Bill Gates fa tres anys ja parlava de possibles pandèmies que anaven a arribar a este planeta, també perquè l'acció de l'ésser humà en l'explotació dels recursos naturals s'està duent a terme sense fre, sense control i sense precisament preservar, no sols la nostra salut, sinó la nostra supervivència en la mare terra.

I, per desgràcia, eixe èmfasi de *poderio* i no saber dir mai *basta* ens ha portat també, és una de les causes que ens ha portat a aquesta situació. Per això, benvingudes les seues paraules per a tractar de posar-nos en un context més ample, que ja no és sols filosòfic ni religiós, és de lògica, és de sentit comú, per a poder mantindre, ja no sols les generacions futures, és que fins i tot la nostra.

En este context entenem i hem pogut comprovar de primera mà els efectes molt negatius que aquesta pandèmia està tenint en el sector primari, com deia abans. M'he emocionat de sentir parlar a una *consellera* de la Generalitat valenciana defensant la sobirania alimentària com a paradigma polític que han defensat, que venen defensant des de fa més de 20 milions els xicotets llauradors arran del món, els quals jo vaig tindre la sort de poder treballar durant més de quinze anys, precisament defensant aquesta proposta política, que va molt més enllà de si mercat lliure o mercat lliure no.

I precisament en un context com aquest, tan terrible per a la societat en el seu conjunt, però també per al sector primari, veiem com els deures de qui ha estat abans de vosté en el govern no havien estat complits. I és que precisament havia de veure's que no podem dependre sols de certs tipus de mercats. Havíem de preveure que la compra pública per a la restauració col·lectiva havia de jugar un paper prioritari precisament en situacions com aquesta de crisi. I és els centres de majors i de menors, les escoles –que ara estan tancades, però quan obriuen–, haurien de ser un espai obligatori de venda per als nostres productors.

El Partit Popular va perdre eixa oportunitat durant vint anys, vint anys perduts completament mentre la resta d'Europa s'ha estat armant, perquè és molt complicat organitzar el mercat local per a la venda de les escoles, no és un mecanisme que s'aconsegueix en quatre dies ni tant sols en quatre anys, s'ha de treballar a llarg termini. I és per això que per a nosaltres ha sigut sempre un bastió en el que creiem que cal invertir totes les energies possibles de les conselleries afectades, tant de sanitat, la salut pública, els hospitals, com de política social, com d'educació. S'ha de treballar de forma transversal i coordinada per aconseguir resultats que no es veuran demà, es veuran segurament dins d'uns anys.

Sentim molt el que estan passant els pescadors, els viveristes de flor tallada i els productors d'oví i caprí, sobretot en extensiu *algo* del boví també, i ho sentim perquè hem pogut parlar amb ells i amb productors de formatges artesanals, que estan veient com la gent està sacrificant els seus animals perquè

pagar els pinsos els costa massa diners. I ara el problema no és sols el que estan patint ara, és què passarà d'ací a sis mesos o un any, quan ens trobarem sense prou animals per a poder fer front a la demanda dels nostres formatgers, per exemple.

Sabem, ens consta que la seua conselleria ha fet un esforç enorme per a adaptar-se al teletreball. Volem agrair l'esforç que està fent tot el personal de la conselleria en este sentit. I, sense dubte, este canvi, esta nova normalitat, com bé crida vosté, és també, potser, una oportunitat. Com sempre, les adversitats poden ser una oportunitat si s'interpreten de la manera correcta i, sobretot, si es fan front amb valentia i amb esperança.

Així és que moltes gràcies per tot el treball.

El senyor president:

Gràcies.

La senyora Gascó Verdier:

I continuen així, perquè el sector està esperant les seues ajudes.

Gràcies.

El senyor president:

Gràcies, senyora Gascó.

Té la paraula el senyor Nadal. *(Veus)*

Perdó, un segonet. *(Veus)* Ara sí.

El senyor Nadal Sendra:

Moltes gràcies, senyor president.

Bon dia, senyora consellera.

Bon dia, senyories.

Des de Compromís, volem agrair l'esforç que han fet estos dies totes les persones vinculades al sector de l'alimentació i al sector primari. Homes i dones de l'agricultura, la ramaderia i la pesca del País Valencià que no han fallat i han demostrat per què són un sector essencial per a la nostra supervivència.

Senyories, la sobirania alimentària, tal como ha explicat la consellera, és més que una idea o més que un punt en un programa polític. És una necessitat imperiosa.

Volem agrair també l'esforç de tot el personal de conselleria, per posar-se al costat del sector primari, sobretot d'aquells que pitjor ho han passat en estos dies.

Senyora consellera, els que hem estat *testeiant* el sector estos dies, podem dir-li que les mesures que ha pres vosté van en la direcció correcta no només perquè, com ha dit vosté, som la comunitat autònoma que més diners ha destinat al sector primari en esta situació de crisi, sinó perquè són exactament en eixa línia les mesures que estava demanant el sector. I els que mos hem passat estos dies mirant a vore què li feia falta al sector pensem que estes són les mesures correctes.

Són molt importants les ajudes que s'han donat als sectors que eren considerats essencials per l'estat d'alarma, com la pesca i la ramaderia, però que en la pràctica veien com els seus canals quedaven tancats. Per tant, és molt important que, des del primer dia, ja m'ho deia la gent de les confraries, s'haja facilitat als pescadors que entren dins dels ERTA. Això és molt important per al sector de la pesca i, sobretot, és molt important per a la supervivència dels mateixos pescadors. Així com les ajudes que s'han donat a les confraries o a les llotges i les ajudes molt importants que s'han donat a la ramaderia, en el sector oví i el sector caprí.

Volem donar-li les gràcies també per la mediació que ha fet davant del ministeri i davant dels ajuntaments en temes com, per exemple, els mercats de venda no sedentària. És molt important perquè, a voltes, quan es fan este tipus de decrets o quan es fan les lleis, dona la sensació que es fan des d'una perspectiva *urbanita* o *urbanocèntrica* i que moltes voltes s'oblida molt bé com funciona el territori i més quan es centralitza i es fa des de Madrid, no? Això s'ha vist en el tema del mercats no sedentaris, però s'ha vist també, per exemple, en la gent que volia anar a horts urbans o que volia anar al seu hort per a fer autoconsum. I no sé per què, de quina manera, la gent veia normal..., com si els aliments vingueren del supermercat. No, els aliments no venen del supermercat. Els aliments passen pel supermercat, però, evidentment, venen de la terra o venen del mar.

Per això... I és que, a banda d'això, en el mercat global en què estem, els canals curts de comercialització que proposaven estos mercats de venda no sedentària són indispensables perquè els agricultors puguen traure un preu mínimament digne, sense haver de passar pels intermediaris i sense haver de caure en el mercat global, que només els deixa competir en preus baixos o pagant sous de misèria als treballadors del sector primari.

Per això és tan important, senyora consellera, que haja possibilitat l'obertura d'estos mercats i haja obert línies d'ajudes als municipis per a poder adaptar-los en tot el temps que mos queda de nova normalitat. En esta línia també és clau l'ajuda per als productors que vullguen vendre al detall els seus productes per internet

Esta crisi mos obliga a recol·locar-nos a tots, és molt important això. El present ja està ací, senyories, i bastir un nou model no és una opció, és una qüestió de supervivència. Des de Compromís, estem per una agricultura, una ramaderia i una pesca de proximitat, saludables i ecològiques. Un model que redistribuisca beneficis al productor, a la part més feble de la cadena.

I l'esforç del govern del Botànic s'està veient en moltes coses. Per exemple, l'augment que hi ha hagut en estos quatre anys de la superfície del País Valencià dedicada al conreu ecològic. Hem passat del 5 % a, pràcticament, el 20% de superfície

i això és una bona notícia. Però, tant en este camp com en altres camps del sector primari, evidentment, caldrà millorar bastant.

I per a bastir un nou model productiu, farà falta molt d'esforç, faran falta moltes idees, però, sobretot, faran falta diners. Diners que, senyories, no tenim perquè portem dècades maltractats pel finançament que ens envien des de Madrid. Perquè, com s'ha vist estos dies amb la gestió de la crisi sanitària, els valencians i valencianes som els primers, sempre, a l'hora de pagar i els últims a l'hora de rebre fons, a l'hora de cobrar; espanyols i espanyoles de segona categoria *avant la lettre*.

Però, sobretot i parlant de la conselleria i de la comissió que ens pertoca, no tenim diners perquè no tenim ni hem tingut mai un estat que ens defense en el repartiment de fons europeus. Especialment sagnant és el cas del repartiment de fons de la PAC, on el govern espanyol ha deixat sempre de costat l'agricultura mediterrània, afavorint els latifundis castellano-andalusos del *duque d'Alba* i companyia.

Senyories, és ara, que les coses es posen agres, que tots els que estem ací i tots els partits hauríem de pressionar el govern espanyol i la Unió Europea perquè no deixen de banda, una volta més, la nostra terra. I eixa hauria de ser la prioritat i no vindre ací a trabucar competències i a marejar la perdiu amb bous, vaques i gallines amb sabates.

El senyor president:

Gràcies.

El senyor Nadal Sendra:

Per un nou model productiu que assegure la sobirania alimentària, la dignitat del productor i faça front al canvi climàtic.

Gràcies per tot, senyora consellera.

No ens en queda una altra que estar al costat de la nostra gent i més en moments difícils.

Moltes gràcies.

El senyor president:

Gràcies, senyor Nadal.

És el torn del Grup Socialista. Té la paraula el senyor Gil.

El senyor Gil García:

Sí. Buenos días, presidente.

Consellera.

Señorías.

Mis primeras palabras también son para trasladar, en nombre de nuestro grupo, un mensaje de solidaridad y cariño hacia

las familias afectadas por la enfermedad y que han visto perder a seres queridos. Nos hacemos partícipes de su dolor.

Y ahora paso a reclamar humildad, humildad en nuestra actitud como miembros de esta cámara, como representantes políticos, independientemente de la formación que seamos, ya seamos gobierno u oposición.

Ya se ha dicho que, a consecuencia de esta pandemia global, hemos podido constatar una serie de verdades empíricas que, aun no siendo nuevas, parece que nos han sido reveladas en esta crisis. Una de ellas es la absoluta necesidad de contar con un sector agroalimentario propio, de nuestra tierra, lo suficientemente versátil para poder afrontar con garantía situaciones donde la demanda, como se ha visto en momentos como al principio del confinamiento, produce ciertas tensiones en la oferta.

Pero, a pesar de las dificultades que arrastra el sector primario desde siempre, con su esfuerzo, sacrificio y a pie de campo ha evitado que una crisis sanitaria sin precedentes deviniera en algo más grave, como hubiera supuesto añadir una crisis alimentaria.

Este tiempo debe de servir para extraer lecciones de vida, pues hay cuestiones que, habitualmente, las utilizamos como ariete contra nuestros adversarios. Y, como decía mi padre, labrador por obligación hasta los cuarenta años y por devoción hasta los ochenta, con las cosas del comer no se juega.

Así, pues, como en otros ámbitos del tejido productivo nacional, hemos de proclamar que nuestro sector agroalimentario debe recibir la consideración de estratégico y esencial.

El aserto que hasta ahora consideraba que nuestro sector primario era insostenible, con un futuro incierto, súbitamente ha mutado a imprescindible e insoslayable. Sin alimentos, como se ha dicho, no hay vida.

Tal como ahora sabemos de la imperiosa de ser autosuficientes en materiales de protección sanitaria, de igual modo hemos de hacerlo con respecto al abastecimiento alimentario.

Por tanto, en estos momentos, sería procedente y a tener en cuenta impulsar ese estudio de suficiencia alimentaria para tener conciencia de nuestras fortalezas y debilidades. Hemos de fijar nuestra mirada para que nuestros productores, pequeños, medianos, grandes, sean los verdaderos centinelas de nuestra seguridad alimentaria, como, repentinamente, han demostrado ser. Y esto conlleva un reconocimiento, como se ha dicho también, un reconocimiento obligatorio para ese colectivo que apenas hace tres meses llenó las calles de tractores, en este caso la calle Colón de esta ciudad, y que pocas fechas después, evidentemente debido a una voluntad decidida por sus dueños, se transformaron en instrumentos esenciales para la desinfección de calles y plazas de nuestros municipios.

Pero, como decía, no debe ser un reconocimiento teórico o retórico o recurrente, más allá del que muchos de nosotros, desde nuestros balcones, seguimos dedicando de manera sincera a diario, sino debe ser real. Y, para eso, las administraciones y la propia sociedad han de apostar decididamente por potenciar. Y se ha de invertir; y se ha de invertir en

investigación, en tecnología, en conocimiento. Pero todo eso junto tampoco es suficiente, porque esa protección no debe venir acompañada de la utilización de nuestro sector primario como arma arrojadiza. Por tanto, hemos de huir de la demagogia, pues, si la utilizamos, el único fin que persigue es el rédito político.

Un claro ejemplo de protección real ha sido ese reparto que se ha hecho, por parte del Consell del Botànic, esta semana pasada, esa orden de subvenciones por valor de siete millones y medio, que creo que va en muy buena línea y que es asegurar la continuación de las explotaciones del sector primario.

El aspecto inalienable entre la agricultura y el medio ambiente es evidente, ya que se comportan como vasos comunicantes; subes el nivel de uno, bajas el nivel de otro; estornuda uno y se resfría el otro. Por eso, en su momento, ya insistimos en ese equilibrio presupuestario, pues, sin duda, nuestro sector agroalimentario se encuentra más acatarrado que antes de la crisis.

Y al hilo, para acabar, de la mención medioambiental, no quiero acabar sin mencionar otra urgencia y emergencia, que también se ha dicho por parte de la *consellera*, que está agazapada en nuestro imaginario colectivo, como es el recientemente declarado estado de emergencia climática y ambiental.

Se ha dicho que hemos de cuestionarnos un cambio de costumbres. Y, efectivamente, habida cuenta de esos beneficios que se han podido constatar, con un formidable descenso del dióxido de nitrógeno en nuestras ciudades, precisamente debido a esa reducción de desplazamientos, no debíamos más que pensar en que ese paradigma habrá que cambiarlo y que tanto la sociedad como las administraciones deberán de propiciar una manera efectiva a ese cambio de transporte colectivo.

Muchas gracias.

El senyor president:

Gracias, señor Gil.

Bien, si les parece, haremos una muy breve parada, de cinco minutos escasos para poder ir al aseo y seguimos.

Cinco minutos, ¿de acuerdo?

(Se suspén la reunió durant uns minuts)

El senyor president:

Está esperando a ver. Por lo menos, Beatriu. *(Se sent una veu que diu: «A vore si està Beatriu»)*

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

Ai!, sí. Mira, ja.

El senyor president:

Ja estem? Molt bé.

Doncs bé, ara és el torn de la senyora consellera per a contestar les preguntes i totes les qüestions que han plantejat les seues senyories, sense temps marcat.

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

Gràcies.

El senyor president:

Endavant consellera.

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

Bé. Començaré, per exemple, amb una reflexió que ha fet el senyor Tormo que m'ha descol·locat, no? Perquè diu: «Vosté ací també parla de les qüestions plantejades al ministeri i a l'àmbit europeu». I no ha de parlar d'açò. Açò és una qüestió que ha de parlar sols del que té a veure sols amb la gestió pròpia, circumscrita a un àmbit propi i ja està, i restringida per unes fronteres imaginàries.

I després a la vegada diu: «Porque nosotros le hemos hecho una serie de peticiones». I la sèrie de *peticiones* que ha fet vosté, totes les que m'ha dit, tenen un àmbit competencial estatal o europeu que les condiciona, totes. Clar, com jo vaig a vindre ací sense parlar de les reunions que hem mantingut, les converses, les negociacions, amb el ministeri? I el ministeri, a la vegada, les que ha traslladat –per eixes converses, per eixos fòrums entre totes les comunitats i el ministeri– a l'àmbit europeu? Com no vaig a fer-ho?

És que, precisament, perquè això funciona..., perquè nosaltres estem circumscrits bona part en decisions que tenen a vore amb l'àmbit autonòmic, amb l'àmbit estatal i amb l'àmbit europeu, jo li he de fer la repassada de tot.

Per què la flexibilització del fons de pesca, això qui ho fa? L'àmbit europeu. El que es puga allargar el termini del pagament únic, qui ho fa? Ara, qui ho demana? Una cosa és que jo no ho haguera demanat. I vosté vol que jo obvie les peticions que ha fet formalment, oficialment, i ha estat treballant esta consellera, esta consellera, en l'àmbit de l'estat. Ja dic, moltes.

Li he de dir que en les reunions que hem tingut les comunitats autònomes amb el ministeri, els fòrums –al marge de les negociacions bilaterals que hagen pogut tindre– les

converses, les comunicacions, etcètera, les respostes, han sigut plenament coincidents quasi en la seua totalitat totes les comunitats autònomes.

I jo he de dir-li el que hem parlat, el que hem negociat i el que hem aconseguit en l'àmbit estatal i en l'àmbit europeu perquè repercutix d'una manera clara, directa, tant per a bo com per a roïn. Perquè li he dit les coses que s'han fet bones, les decisions que s'han pres, jo les destaque. I la insuficiència també i les mancances també perquè hem de seguir continuant negociant també en l'àmbit autonòmic i en l'àmbit estatal i en l'àmbit europeu.

L'última reunió del sector vitivinícola, fa dos dies, és per a la implementació de les mesures. Mesures que estan condicionades per un fons de 210 milions d'euros de l'àmbit europeu, que Espanya ha de dissenyar el repartiment del fons amb els criteris per al sector vitivinícola en l'àmbit estatal i la comunitat el que ha de posicionar la postura dels nostres interessos valencians ahí en eixe repartiment. Clar, i si no què? Ho obvie.

Vull dir, jo crec que actuar al marge d'una realitat que és molt més àmplia que una competència circumscrita a unes fronteres imaginàries... I, clar, després em diu: «Bueno, Claro, prioritario 7,4 millones de euros». No, perdone. La Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica té partides pressupostàries que fa sis mesos no arriba, cinc, que es va posar en vigor el pressupost general de la Generalitat, val?

I el que hem fet són modificacions pressupostàries, algunes vénen de l'àmbit de medi ambient, moltes d'elles, que estan en este decret d'ajudes, en este primer decret d'ajudes, que té un caràcter de sector agroalimentari. I el segon decret que és el de la flor i la planta tallada.

I diu: I vosté descarta ja més coses? No, no. Com vaig a descartar-ho? No vaig a descartar-ho. Cada vegada que veja possibilitat pressupostària, cada vegada que veja fons que poden vindre –ja siguen propis, ja siguen d'altres conselleries perquè hi haja una reestructuració o el que siga, ja siga d'àmbit estatal, ja siga d'àmbit europeu– com vaig a descartar que es puguen traure més?

No és sols això. Eixe decret és extraordinari, al marge de totes les mesures. Que ja els he explicat que nosaltres hem activat d'emergència coses que estarien en tramitació, que no s'aprovarien potser fins mitat d'any, i les hem activat ja fa dos mesos posant a disposició més de cinquanta milions d'euros al sector primari.

Clar, aleshores en la contestació que li faig al senyor Aguirre sobre el decret, el decret no es fa de la nit al matí. El decret ha passat per moltes fases, moltíssimes setmanes treballant este decret. Per començar perquè no teníem una bosseta de diners on dir: «Ai!, mira, d'aquí agafe, que bé». Hem hagut de mirar i fer una radiografia i fer un exercici de cirurgia per a mirar exactament quins fons podíem gastar, perquè entenem que potser no va ser una execució completa d'una línia per les circumstàncies de la COVID o el que... I hem fet una bosseta de recursos propis que ens ha estat ocupant molt de temps.

Hi havia que redactar els decrets. Estan separats perquè volíem traure prompte el primer que tinguérem. Han passat setmanes per a fer els informes. Alguns, per exemple fons

europeus..., en altres tipus de decrets no tenen res a mirar perquè no hi ha ninguna competència que pugua vulnerar-se en l'àmbit europeu, però el nostre –el nostre sector– com té tanta vinculació amb l'àmbit europeu, ha hagut de fer un informe de 19 pàgines per a un decret per analitzar que no s'incomplia ninguna normativa europea.

Vull dir, que ha sigut un treball de tot el govern valencià, iniciat per esta conselleria fa setmanes, fa setmanes. Li ho puc assegurar perquè quan va arribar al ple del Consell el primer decret quasi plore, sincerament, perquè ens ha costat molt. No? És que vosté pensa que no? Però és que... Li vaig a dir una cosa: moltes de les coses que es poden fer és perquè Europa ha deixat de considerar-les ajudes d'estat per la situació de la COVID. Si estiguérem en una altra circumstància este decret no podria ser aixina, també li ho dic.

Bé, clar, és que tot això s'ha de mirar. I s'ha d'esperar a que es prenguen eixes decisions. Perquè fins a que Europa no ha decidit que no serien considerades ajudes d'estat, tu no pots traure el decret. O què? Vull dir, jo crec que vostés saben, més enllà de que..., saben del que estem parlant.

I per això jo parlava d'Europa. I jo crec que el senyor Aguirre, de fet, posa el focus en coses que són determinants. Quan diu: el programa «De la granja a la mesa». Eixe programa sí no té mesures de flexibilització; si no té mesures que garantisquen que, efectivament, encerten en el sector primari i no es queda en la intermediació; si no té una bona dotació econòmica; si no deixa que el nostre sector es vaja adaptant a un ritme, que els puc assegurar que altres sectors productius tenen molta més capacitat d'adaptar-se a un ritme major que el nostre a circumstàncies com, per exemple, la pròpia emergència climàtica de què parlem.

Vull dir, jo crec que el senyor Aguirre ahí encerta en què hi ha que estar molt a l'aguait d'estes decisions que seran molt importants per al futur de la nostra agricultura. El paquet «De la granja a la mesa» i, fins i tot, el del Green Deal. Que jo estic obsessionada en dir que *el Green Deal parece que solo sea para empresas automovilísticas, empresas energéticas, industrias para que se descarbonicen*.

No. Per què el Green Deal no pot tindre, entre el paquet d'ajudes, recursos que vagen per a la pròpia adaptació del sector primari? Aleshores, jo, li agraiïc moltíssim al senyor Aguirre que pose estos elements perquè crec que han d'estar en el debat, han d'estar en el debat. I agraiïc moltíssim l'oportunitat de parlar.

El senyor Aguirre parlava sobre l'efectivitat real del *parasitoide* o de la feromona en el cotonet dels valls. Li he de dir que, per a nosaltres, els resultats –segons ens indiquen– són bons. I, per això, havíem demanat 4 finques més –en el cas del *parasitoide*– perquè necessitem ampliar i que no siga una certesa en un àmbit molt reduït sinó que... I, de fet, li ho vam demanar al ministeri i ens ha adreçat al ministeri de transició ecològica per a valorar eixa autorització de 4 finques més per a practicar eixa experimentació, aleshores...

I el tema de la compra pública, ho vam estar mirant. És una qüestió que ha de valorar-se des d'un àmbit jurídic –per complicacions que pugua tindre– però sí que és una cosa que tenim present per part de la conselleria.

El senyor Barrachina, clar, em parla de les assegurances agràries i menysprea els 2 milions d'euros perquè ho compara amb la petició de 5. Clar, fa un relat un poc incert perquè parla d'unes pèrdues comptabilitzades i pensa que això es paga completament amb les assegurances agràries i sap que no és aixina. D'entrada, perquè la nostra aportació és una aportació que també ve complementada amb l'aportació de l'estat, és a dir, no solament són eixos recursos.

Sinó perquè vosté sap que Agroseguro, una, que no paga completament i, dos, que hi ha moltes coses que no paga. I aleshores jo els inste, cada vegada que puc vinc i dic: Anem a intentar fer força tots –perquè açò no és una cosa sols de l'àmbit valencià sinó que ens repercuteix a tots– en forçar a les assegurances agràries, a Agroseguro, a que no vaja pujant indiscriminadament els preus de les assegurances, reduint prestacions. Perquè això el que fa és que, sí, tu tingues uns danys de 60 milions d'euros i acabes no rebent res perquè l'assegurança agrària eixe any ha decidit, Agroseguro, que determinada circumstància meteorològica, de danys, de fauna, etcètera, no compute, però en canvi sí que van pujant les primes de les assegurances.

I jo crec que fariem tots molt bé en forçar que no continue passant açò. I jo sé que la resta de comunitats autònomes estan a favor del que estic dient i ho plasmem cada vegada que podem. Però també hem de ser realistes i saber que la retallada que va produir Rajoy en l'aportació que feia l'estat a les assegurances agràries ens està portant a esta situació.

I això vosté ho hauria de saber i estic segura que té números i si no li's donaré jo. Perquè, a més, es veu en els pressupostos generals de l'estat l'aportació que va retallar de més de deu milions d'euros el ministeri en l'aportació de les assegurances agràries i que hem hagut de compensar. I que vosté demana que compensem i ho estem fent nosaltres amb 2 milions d'euros que hi haurà eixa modificació pressupostària.

Li aclarisc. El primer decret d'ajudes són per al sector agroalimentari que ha vist frustrada la seua comercialització pel tancament dels mercats o pel, lògicament, tancament del canal Horeca. I el segon és de la flor i planta. No es menja, però jo li diria a vosté que pensara bé en eixa reflexió que ha fet, que pareix que haja menyspreat eixa qüestió.

És un dels sectors més colpejats, sense cap dubte. I li dic més, de tots els sectors –perquè tots s'han vist colpejats– és el que no té eixida de ninguna de les maneres. És que no poden emmagatzemar, és que es completament perible, és que no poden reorganitzar la seua oferta, és que no poden. I és un sector per a la Comunitat Valenciana tremendament..., bé, jo crec que les dades que els he donat, és a dir, el 35 % de la superfície de tot l'estat, de planta, està al territori valencià, som el 10 % de la població. Si ho compares, és un sector tremendament estratègic. El nostre sector viverista és líder en tot l'estat espanyol. Com no vaig a contemplar una cosa tan evident?

I, de fet, ja posats a parlar de la flor i la planta i una referència que ha fet el senyor Tormo a Holanda. Doncs, mire –no em vaig a tallar en açò ni un pèl– Holanda és un paradís fiscal. *¿Lo tenemos claro o no?* Holanda ens menysprea tot el que pot i més en esta situació crítica que estem vivint en l'àmbit europeu. És la que està impeding sistemàticament que Europa

reaccione a favor de les necessitats del conjunt d'Europa i, especialment, dels espanyols.

O és que vosté s'ha perdut quan representants polítics holandesos han anat dient: «A los españoles nada». *A los españoles nada?* Pel port de Rotterdam entra el que a Holanda li dona la gana, sense controls i sense res, i li ho permet Europa perquè és un paradís fiscal. Aixina de clar, aixina de clar. Ho parlem clar o no ho parlem clar?

I, ara, *si eso ya, una guerra diplomática ha abierto la consellera*. Doncs, mire, el que vullguen. Perquè és que aquí si no parlem les coses... Això és intentar resoldre els problemes que té Europa. I els problemes que té Europa també significa un tracte privilegiat per a països per qüestions de política fiscal. Aixina de..., és que és tal qual.

Aleshores, jo, el d'Holanda, posar d'exemple a Holanda, tindria més per a posar de demèrits que de mèrits.

La senyora Díaz m'ha parlat dels agents mediambientals i que hi havia un sospitós i tal. Si mos n'anem cap a dos mesos enrere i ara resulta que no s'ha desinfectat res...

S'ha desinfectat tot. No era COVID, no hi ha hagut ningun tipus de problema, ningú ha tingut simptomatologia.

Han treballat en total normalitat. Tenen el nostre merescut reconeixement per la labor que han fet d'ajudar-nos no solament en les seues tasques ordinàries, sinó en fer arribar el material necessari als centres de majors, perquè era important.

Per tant, vull dir, crec que ara van a anar quatre en un cotxe en VAERSA? Ho dubte, i és que de totes formes això no se pot fer en circumstàncies de les fases, controlades per les fases (*inintel·ligible*) ...

I haurem també de pensar que l'administració i les empreses públiques lògicament han de fer desescalada, igual que la resta de sectors, determinant les fases en les que estiga.

I per tant, en el moment que se puga pujar l'aforament de mobilitat, igual ho faran i ho adaptaran les empreses públiques. Jo, sincerament...

Després parla: «El 20 de abril hicieron la campaña de cómo tratar los residuos». Aleshores, fins al 20 d'abril ningú mos havíem assabentat de com tractar els residus? Igual que, no sé, ara he de fer una campanya per a dir que ens hem de llavar les mans?

No, a vosté li semblarà fort, però és que l'administració pública no agafa i en ple estat d'alarma i el dia següent ja té una campanya per a dir com s'han de comportar en els residus.

No, és que no se pot fer aixina, sobretot perquè el ministeri de sanitat va ser qui va ordenar estos residus. Després de l'estat d'alarma va traure l'ordre sobre com tractar estos residus.

I per tant, calia tractar-los d'una manera excepcional. El ministeri de transició ecològica aleshores va convocar les comunitats autònomes i va parlar de com fer els protocols per al tractament d'estos residus.

Perquè fins a eixe moment, eixos residus, d'entrada, fins que l'autoritat sanitària de comandament únic no deia com havíem de fer el tractament, no s'havia de fer un tractament extraordinari, més enllà del que hi havia.

I s'ha fet més línia de triatge, és a dir, s'ha posat més diners per a afavorir, dintre de les plantes de tractament, les línies de triatge, per a poder tractar de millor manera i que no siga el personal i que no estiga més exposat el personal a allò estrictament necessari en el tractament de residus.

Que, a més, ja els dic que no és una tasca que no siga susceptible, fora del COVID, vull dir, susceptible de tindre dificultats, és a dir, estan tractant residus.

I en alguns casos, per exemple, jo vaig anar ahí, a la Murada, que s'han représ les obres de la Murada, jo vaig anar a la Murada, i jo mateixa, en allò de Brugal, jo, amb el peuet, ahí, on estaven les taronges plantades, li donaves un poquet a la terra i saben el que eixien? Eixien xeringues, eixien residus sanitaris, eixien pinces dels cordons umbilicals.

Jo sé que sona un poquet fort, però això era el que eixia, del que es dedicà la trama de corrupció, afavorida en el seu moment pel Partit Popular, s'encarregava de soterrar ahí, baix dels camps de taronges, els residus sanitaris. I ara resulta que jo he de cremar-los o jo he de fer no sé molt bé què. Què em demana vosté, senyora Díaz? Si jo haguera de fer el que vostés feien en la gestió de residus, hauríem de soterrar baix els camps de taronges els residus sanitaris. I en canvi, el que hem fet és posar més recursos per a fer més i millor el tractament de residus, específicament els vinculats al COVID, i protegir alhora els treballadors i treballadores.

El senyor Barrachina me pregunta sobre els test. Mire, nosaltres hem aconseguit l'acreditació, això no fa molt, estem dintre del protocol per quan se mos active, activar. Això és una cosa que competeix la conselleria de sanitat, perquè lògicament les mostres no se treuen del no-res.

Les mostres les proporciona sanitat i les analitzaran en el laboratori de la UASA. En el moment que se proporcione, que se diga «S'activa», se proporciona mostres; els treballadors i treballadores del laboratori de la UASA, amb la microbiòloga que certificarà, podrà fer eixos PCR de la COVID.

I vostés saben, perquè tenen el document i ha sigut públic, que no solament nosaltres, sinó universitats públiques valencianes, etcètera, ja per fi han aconseguit l'acreditació i som un equip, entre diferents laboratoris públics etcètera, que estem ahí per a reforçar i poder triplicar en un moment donat, segons els protocols que vaja establint el ministeri de sanitat, les proves PCR. Si és que no té més. I mentres, les està fent la conselleria de sanitat, perquè les mostres, a més, les custodia la conselleria de sanitat, com és obvi.

Senyora Gascó, ens hem posat davant d'un espill i ens hem horroritzat. La societat en general. Vull dir, esta situació mos ha posat al límit del que no mos imaginàvem. La vicepresidenta diu molt: «Un ser al borde de la vida nos ha puesto la vida al límite».

És que em pareix que hauríem de fer una reflexió de com precisament nosaltres en l'acció humana que arribe este moment. I no podem quedar-nos al marge ni de pensar ni de

reflexionar i d'esmenar la contribució que hagem pogut fer en situar-nos en este moment.

I mos hem posat en eixe espill i mos hem horroritzat, perquè mos hem adonat que no érem immunes als efectes que produïm. I per tant, hem de saber protegir-nos, hem de saber establir els mecanismes de canvi. Hem de ser capaços que eixe espill que ens reflectixca siga l'espill que condicione que tingam una vida i unes condicions, vaja, que no estiguen a la vora, al límit de la vida. I per això, la sobirania alimentària és important. Per això, la sobirania alimentària és important.

Escoltava fa dos dies un científic del CSIC dir precisament que és absurd pensar que el nostre model productiu, en general, globalitzat i en les condicions en què en molts llocs se fa no està condicionant que puguen aparéixer estos éssers que ens posen la vida al límit, que ens vagen a afectar cada vegada més i amb més freqüència.

És a dir, no pensem que solament afecten el que afecten. Quan jo els he parlat de la sanitat vegetal, no pensem que protegir-nos i millorar la sanitat vegetal sols és per a protegir, per exemple, els nostres cultius, sinó que hem de vincular-lo ja precisament a la nostra salut i a la nostra supervivència, com a espècie.

I li dic, i jo crec que hi ha dos reflexions que m'han vingut escoltant-la, que el sector primari ha de passar ja d'esta fase de menjar per reconeixement moral. Pareix que li estàvem donant de menjar al sector primari fent-li el reconeixement moral.

I no, el sector primari no menja de reconeixement moral. Perquè aquí ningú no hem menysvalorat en cap cas, tot el contrari, hem empoderat precisament i hem valorat el sector primari, i més en una situació com ara.

I ja està, ja hem fet el reconeixement moral. Molt bé. Però eixa fase ha de superar-se. I per tant, no pot ser que els donem més importància a les ajudes i a les particularitats d'ajudes que al fet perquè les necessiten.

No sé si m'entenen el que vull dir. És a dir, les necessiten perquè nosaltres hem de canviar els nostres costums de consum. Hem d'apostar pel nostre producte de proximitat, que tindrà un impacte positiu en les nostres vides, tindrà un impacte positiu en les vides dels nostres productors. Hem d'apostar per eixa preferència que és, ja dic, preferència comunitària però també sobirania alimentària.

És a dir, les fonts que generen els problemes són importants. Perquè després, si no, si continuem en eixos problemes, no hi haurà ajudes suficients, mai hi haurà ajudes suficients. I com vostés saben, per exemple, hi ha molts cultius que s'estan veient pels últims episodis climàtics, i per tant, no podem obviar també que el clima afecta directament el nostre sector primari com el que més.

Per tant, cal relacionar-lo i ahí és la segona reflexió. Jo no vull minimitzar el dolor que estem patint, no vull ser minimitzar-lo. Jo sé que hi ha molts que, quan ara fem el discurs de: és el moment de vore les oportunitats i posar-les en marxa, algú pensa que això és minimitzar tot el patiment que estem vivint i que anem a continuar vivint durant temps.

Però és que és la meua obligació dir la veritat. I la meua obligació és dir que no podem tornar al punt de partida en les mateixes condicions. I crec que me correspon a mi dir-ho, igual que vostés, alguns de vostés ho estan destacant.

Per a ser franca, com en allò d'Holanda, el que ha dit el senyor Nadal, doncs és la realitat també, i crec que no nos podem enganyar. Quan parlem de la PAC, és que he vist cares de sorpresa quan ha fet vosté la reflexió, que les PAC sempre nos han maltractat.

I ha sigut decisió de l'estat en moltes ocasions. Perquè Europa dissenya la PAC, però després deixa que l'estat l'adapte a les seues circumstàncies, aixina de clar.

I les PAC fins ara, tots els governs que han tingut en les seues mans com adaptar la PAC del moment a les circumstàncies del moment i a nivell territorial ens han perjudicat. I han beneficiat els latifundis, els monopolis i els grans terratinents.

Això què és? Això és dir la veritat, i a més és fer un reconeixement a tots els nostres agricultors que ho denunciaren sistemàticament en totes les PAC, que es posen en marxa.

Per tant, si volem ser francs en una negociació de la PAC, haurem d'intentar lluitar per eixes coses. Que si «las agroambientales, los ecoesquemas», això, cal negociar-ho molt bé, clar, perquè no ens afecte.

Però el fons de l'assumpte és que a nosaltres no se mos té més en consideració, perquè som minifundistes, perquè tenim molt més democratitzada la terra, perquè hi ha moltes més mans i no hi ha concentració.

I no és el disseny que li agrada ni li ha agradat fins ara a Europa, ni li agrada ni li ha agradat fins ara a l'estat espanyol. I crec que és evident que hem de dir les coses com són.

I acabe dient una cosa: senyor Gil, crec que ha donat en una de les claus, que és l'impuls de l'estudi de suficiència alimentària. Crec que és una de les coses, un dels elements, un full de treball. Cal analitzar-ho des de ja.

Crec que és fonamental, precisament perquè quan parlem de sobirania hem de saber on estem, de quanta sobirania som capaços, quanta suficiència alimentària tenim, estudiar-la bé.

I a més, serà un bon full de ruta també per als nostres agricultors, pel que puguen fer l'endemà. És a dir, per reconvertir en altres cultius, per vore quines són en què tenim mancances i vullguérem reforçar.

Crec que ha de ser un gran treball, un gran estudi, i que serà un full de ruta important per al futur immediat i per endavant. Aleshores, crec que és un gran final de proposta de les intervencions, que jo agafe en gratitud.

Gràcies.

El senyor president:

Molt bé, moltes gràcies, senyora consellera.

I per a les rèpliques, començant pel Grup Vox, seran de 3 minuts. I té la paraula el senyor Aguirre.

El senyor Aguirre Larrauri:

Bien, muchas gracias, señor presidente.

Decirle en cuanto al tema, señora *consellera*, de Europa y de la PAC que efectivamente no nos queda otra. Entonces, estamos en sus manos.

Y reitero nuestra colaboración, como ya hicimos después de la última comisión, e incluso en nombre de nuestro representante de la comisión de agricultura del Parlamento Europeo, para defender al sector primario español, así como estos conceptos clave que estamos comentando hoy, de preferencia comunitaria y de soberanía alimentaria.

Dicho esto, queríamos comentar un poco también los presupuestos, estos decretos, los cambios que hemos hecho.

Nosotros pensamos que en general una *conselleria* como esta, con nueve direcciones generales y dos secretarías autonómicas, si la comparamos, por ejemplo, con la de innovación y universidades, que cuenta con cinco direcciones generales y un presupuesto que es el doble, quizá deberíamos trabajar para reducir el número de altos cargos de la Generalidad en general y de esta *conselleria* en particular.

Quizá en vez de con dos secretarías autonómicas, a lo mejor podríamos gestionarlo con dos direcciones generales. No sé, habría que repensarlo y quizá nos ahorraríamos mucho dinero, que en este momento hace mucha falta.

Consideramos que el presupuesto de la *conselleria* es muy bajo, consideramos que esto deja claro que no es una preferencia para el Consell del Botànic, y claro, estas cosas los valencianos lo tienen en cuenta.

Por todo esto, pues pensamos que las ayudas que se han propuesto por la *conselleria* no son suficientes para darle un respiro a nuestros agricultores, ganaderos y pescadores.

Consideramos que 7,3 millones de euros, de los que hay 4 millones para las empresas y autónomos de ovino, caprino, equino, etcétera, pues se nos antoja muy poco. Creemos que no solucionamos los problemas.

No entendemos por qué se excluye al sector del bovino de lidia, siendo fundamental para el desarrollo rural de las zonas más despobladas, es generador riqueza, defensor del medio ambiente, fijador de población en la España vaciada.

No entendemos por qué no se le ayuda, por ejemplo, favoreciendo el pastoreo de las reses mansas de estas ganaderías por los montes con permisos de trashumancia, que eso generaría además muchos beneficios para todos.

En relación al sector pesquero, hemos comentado, se repartirían directamente a las 21 cofradías 330.000 euros, con cargo a las líneas de ayuda a entidades comercializadoras de productos afectados por el COVID. La verdad es que salen

a 15.000 euros por cofradía. También... pues nos parece, en general, poco.

Los pescadores no han podido salir a faenar muchos de ellos por falta de información, por falta de EPI y por todas estas complicaciones que ha comentado al principio de su intervención.

En definitiva, pensamos que para que nuestro campo español siga vivo necesitamos trabajo y dignidad para el mundo rural. Pensamos que no necesitamos para nada cartillas de racionamiento ni paguitas comunistas para conseguir votos a cambio de subsidios.

Gracias

El senyor president:

Gracias, señor Aguirre.

Es el turno del señor Barrachina.

¿Comença vosté, senyor Barrachina?

El senyor Barrachina Ros:

Muchas gracias, señor presidente.

El senyor president:

Un segon.

Cuando quiera.

El senyor Barrachina Ros:

Muchas gracias, señor presidente.

Ya sabía yo que al final el culpable de que el gobierno valenciano congelase la aportación a los seguros agrícolas iba a ser de Rajoy.

Yo ya le dije en presupuestos que, en lugar de aumentar un 40 % el número de asesores, que aumentasen la aportación a los seguros, que los valencianos es verdad que aportan mucho con motivo de la herencia que usted recibió del Partido Popular.

No me tergiverse, he dicho que celebro que las plantas ornamentales tengan ayuda. Lo celebro. Como también espero que los palmeros de Elche la tengan y toda la flor cortada.

Y le digo que, junto a ese sector, el sector más dañado por esta crisis es el sector ganadero de toro bravo, dependiente exclusivamente de usted.

Mire, las 100 reses que hoy se van a sacrificar en la Comunidad Valenciana, las 100, tienen al menos 120 certificados suyos, de su *conselleria*, desde que nacen hasta que mueren, cada una de las dos revisiones y saneamientos anuales, cada vez que salen y, por tanto, es usted la responsable.

Si a ustedes ahora resulta que no les apetece responsabilizarse de las 100 ganaderías, de las más de seis mil reses que van a ser sacrificadas, lo que tiene que hacer, señora *consellera*, es marcharse, es dimitir. Esto no es obligatorio. Ocuparse de la ganadería valenciana, no es obligatorio. Es voluntario. Si no le apetece, que la hagan *consellera* de hacienda, de otra cosa, váyase y alguien que se encargue.

Es el sector más dañado. Es que el resto de la ganadería ha seguido vendiendo con normalidad una parte sus productos.

El 95 % de los ingresos de las 100 ganaderías de reses bravas, el 95 % es de espectáculos que han sido prohibidos por la Administración. Y siendo prohibidos por la Administración, la Administración debe darles una respuesta, debe darles una respuesta, y es de su obligación.

Concluyo, señor presidente. Entiendo que ustedes quieran culpar al PSOE diciendo que es la *consellera* de justicia, y el PSOE le devuelva el golpe con una propuesta diciendo que es suya. Pero entre su pelea, en su batalla, las víctimas son las ganaderías de reses bravas que atienden a 270 municipios. Por tanto, si no le gustan sus competencias, déjelas, abandónelas.

Concluyo. Por motivos económicos, porque sí que se come, hay 3.000 personas que viven de esto. Por motivos ecológicos, porque son ganaderías que además se practica en extensivo. Por motivos de despoblación, las 100 ganaderías están donde más falta le hace a la Comunidad Valenciana. Por motivos de raíces, porque son nuestros desde siempre, valencianos y españoles.

Usted debe apoyar al sector de la ganadería de reses bravas o abandonar su cargo.

El senyor president:

Gracias, señor Barrachina.

Cuando quiera, señora Díaz.

La senyora Díaz González:

Gracias, señor *president*.

Por cierto, le queda muy bien ese escaño.

Mire, señora *consellera*, yo veo que usted no me ha escuchado bien. No es solo propuesta del Partido Popular, es que hay sectores que se lo están pidiendo.

Esta tragedia puede usted convertirla en oportunidad. Usted ha sido la *conselleria* que menos afectada se ha visto. No ha sido sanidad, no ha sido..., no ha tenido el problemón de las

residencias, no ha tenido el problemón de la educación, ni de las universidades, tampoco de la industria, tampoco de la vivienda. No, usted tiene problemas concretos, como el que le acaba de explicar mi compañero, que ha sido incapaz de atajar. Ha sido incapaz de hacer frente a esos problemas, siendo la *conselleria* que más de cara tenía esta pandemia y podría haberlo aprovechado.

Lo que le decimos es que hay sectores como el forestal y sectores como los colegios oficiales que le están diciendo «aproveche esta tragedia, que ha sido una gran tragedia, para darle una oportunidad». ¿Cómo? Construyendo. ¿Cómo? Creando industria. ¿Con qué? Con el sector forestal, con el sector de gestión de residuos.

Yo dudo que usted sea capaz de hacerlo. Lo dudo mucho porque no es capaz de responder a los problemas que tienen en su *conselleria*, que son los menos dentro de esta pandemia, y porque ni siquiera se entera de lo que está pasando bajo su responsabilidad.

Sí, señora *consellera*, el viernes devolvieron los coches para, a partir del lunes, ir cuatro personas en un coche, que además son de departamentos sanitarios distintos, que unos están en fase 0, otros están en fase 1 y les dan una mascarilla. Una mascarilla y les dicen «cuidarla bien porque no se sabe cuándo les daremos otra».

Y ahora mismo, hoy por hoy, desde el lunes están yendo cuatro trabajadores desde fases distintas con una sola mascarilla que les dieron el lunes y que Dios sabe cuándo se la cambiaran, cuando además es muy probable que el 30 de junio se vayan la calle. Y usted no está haciendo nada por ellos, ni PCR, ni más mascarillas, ni mucho menos los coches suficientes para que no se contagien. Prevención, cero. Su *conselleria* ha tenido prevención cero, igual que la de este Consell.

El señor president:

Gracias, señora Díaz.

Su turno, señor Tormo. Cuando quiera.

El señor Tormo Moratalla:

Gracias, presidente.

Honorable *consellera*, no me hable usted de Holanda en los términos que me ha hablado.

¿Dónde hay que firmar que es un paraíso fiscal de los cuatro que hay en Europa? ¿Dónde? Yo le he hablado de la gestión de la agricultura del reino de Holanda, no de que sea o no sea un paraíso fiscal. Yo le he hablado de los 600 millones de euros que el reino de Holanda ha invertido en su sector de flores y de plantas ornamentales.

Pero le voy a hablar de paraísos fiscales o algo muy parecido que existe aquí dentro del territorio nacional y que usted avala con su voto. Se llaman tres regiones autónomas, tres

comunidades autónomas de este país que viven muchísimo mejor de lo que vivimos nosotros, usted y yo, gracias a que tienen privilegios fiscales dentro del reino de España. Luego no me hable mucho de Holanda o, si quiere, háblemelo todo. Pero, claro, igual iniciamos hostilidades, ya que hemos hablado de la duquesa de Alba, usted también quiere hablar del duque de Alba, pero no el de ahora, sino el de hace 400 años.

Mire, por supuesto que tenemos que hablar de Europa. Claro que sí. Yo lo único que he le dicho es que se ha pasado usted 50 minutos hablando de lo que... le ha instado al gobierno, lo que ha instado a la Unión Europea, como si usted fuera una mera transmisora de información.

Usted tiene capacidad ejecutiva, usted tiene capacidad de hacer cosas. Y lo que le pedimos nosotros y lo que le pide el sector entero, métselo en la cabeza de la forma más educada posible, pero métselo en la cabeza que le están diciendo, es que usted tiene capacidad para hacer cosas y no las hace, que ha estado usted escondida. Y me dice: «Oiga, es que esto cuesta mucho». Yo la miro y, además, me quedo atónito. ¿Que cuesta mucho? Hombre, pues claro que cuesta mucho. Por eso es usted *consellera*. Es que si no, no sería *consellera*.

En hacer un plan de 7,3 millones de euros ha tardado usted dos meses. Dos meses, con una cantidad de funcionarios eficaces y competentes a sus órdenes, con una cantidad de miembros de la Administración pública eficaces y competentes. Y usted me dice: «No es fácil». Hombre, pues yo lamento mucho darle la razón por segunda vez al señor representante del Partido Popular, o no lo lamento, pero es que, si no se ve usted capaz, váyase, deje este lugar a otro de su partido, si quiere; a lo mejor, incluso de aquí, que sea capaz de hacer las cosas con más tino.

Mire, habla usted de la pesca, 300.000 euros que va a repartir entre las cofradías. ¿Sabe usted lo que vale solo un barco de pesca? Usted está hablando de repartir 300.000 euros entre 21 cofradías (*inintel-ligible*)... Eso es..., me da vergüenza hasta decir «loro» y «chocolate» y, por lo tanto, no lo voy a decir.

Tiene muchos problemas. Los problemas, ¿sabe cuáles eran? Los *test*. No tenían *test* y, por lo tanto, no podían salir a faenar, porque no sabían cuántos de ellos estaban contaminados a la ida y a la vuelta.

Nos habla usted de sanidad vegetal y le voy a leer unas declaraciones suyas: «La *consellera* reclama en este sentido la reciprocidad comercial que permita una competencia en igualdad de condiciones, además de apelar a la preferencia comunitaria ante un producto que no cumple estándares europeos, ni en materia medioambiental, ni de seguridad alimentaria.»

¿Como que preferencia? Debería estar totalmente prohibido que productos que no cumplen con los estándares europeos ni en materia medioambiental ni de seguridad alimentaria tuvieran el más mínimo atisbo de meterse en el circuito y en los canales de distribución de la Comunidad Valenciana, o de Europa o de España en general.

Y ya voy a terminar con lo de los análisis de los PCR, con esa lucha que han tenido entre la *consellera* de sanidad, que compraban *test*, que compraban PCR, que tal.

Hay empresas privadas, que yo comprendo que usted tiene cierta prevención a utilizarlas, que son capaces de hacer 8.700 PRC a la semana, 100.000 pruebas kit y procesar 4.700 test rápidos, todo ello a la semana, cuando la capacidad que tiene su laboratorio, declarada por ustedes, es de 4.000 al mes.

Por lo tanto, oiga, utilicemos todos medios a nuestro alcance para luchar contra la pandemia y, si se puede unir a ellos también los laboratorios de la Generalitat, pues bendito sea Dios. Pero hagamos uso de todas y cada una de las herramientas que tenemos para luchar contra todo esto.

Y quisiera terminar, señor presidente, apelando a su bondad.

El senyor president:

Rápido, por favor.

El senyor Tormo Moratalla:

Ha dicho usted: estamos horrorizados por la situación que nosotros mismos hemos creado, sin duda. Pero también estamos horrorizados ante la incompetencia, ante las mentiras, ante la tardanza de tomar medidas y también por los cambios constantes de rumbo, que eso cuesta no solo generación de riqueza, sino también vidas humanas.

Gracias, señora Gascó.

Señora consellera.

Señor presidente.

El senyor president:

Y ahora para..., los grupos del Botánico no intervendrán.

Tiene la palabra, señora consellera, por tiempo de 3 minutos...

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

Gràcies.

El senyor president:

...porque podremos ser flexibles para que explique todo.

La senyora consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica:

No, intente ser rápida.

Al senyor Aguirre, agrair-li l'ofertament de col·laboració per al tema de la PAC i amb els representants de la comissió en el Parlament Europeu. És un fòrum molt important en el qual cal incidir en ell, perquè, en definitiva, passar és un tràmit preceptiu, lògicament que passe per eixa comissió i que acabe adoptant-se, per la qual cosa li agraiïc l'ofertament.

No està íntimament lligat tindre uns pressupostos ajustats amb que no siga prioritat del Botànic. No traga eixa conclusió. Vull dir, els pressupostos de la Generalitat valenciana són ajustats en totes les àrees per una circumstància d'injustícia històrica en els fons que hem de rebre com a valencians i valencianes. És a dir, tenim molts menys pressupostos dels quals deuríem tindre i, lògicament, això condiona absolutament totes les àrees.

I jo crec que els fons addicionals que ara s'estan posant en marxa, i que, de fet, discutim els criteris de repartiment, mostren que s'han de tindre fons addicionals als quals se tenen de forma ordinària, perquè si no, les comunitats autònomes que absorbim la quasi pràctica totalitat dels serveis essencials no pot realitzar en condicions les seues labors i, a més, patim els territoris moltes vegades situacions disperses pel condicionament en els criteris de repartiment.

El tema dels permisos de transhumància i de pasturar pels monts és una qüestió que estem precisament mirant. Vull dir, nosaltres el tema que hem de resoldre és sobre les tanques perquè vosté sap que no és igual un oví, un caprí que un bou, i més, un bou brau. Vull dir, tenen condicions per a poder accedir a eixe pasturatge en els monts, i eixes condicions hem de vore si al final van a fer impossible el que se puga fer la pràctica de la transhumància com a recolzament al sector del boví brau i, per tant, tindre una mesura que en aparença puga semblar que és de suport i no acabe sent efectiva. Amb la qual cosa volem vore fins a quin punt se podria adaptar la voluntat en les normes de seguretat que s'han d'establir. Però li he de dir que és una qüestió que sí que estem mirant.

Jo diria «palmereros», no «palmeros», senyor Barrachina. Els palmereros d'Elx. Ho dic perquè allò de palmeros... a la millor és que a vosté eixa paraula..., no sé. Recorde quan Camps entrava per ací i tot el món s'alçava i li déiem: «No tinga tant de palmer». Però no, eixos que s'alçaven a aplaudir-li no eren palmereros d'Elx. Eren palmeros, però no palmereros, ¿val?

Després, parla vosté... Jo el que he dit és que els espectacles taurins, a vore si mos entenem, els passaports sanitaris de qualsevol animal els hem de certificar la conselleria; de qualsevol animal, perquè quede clar, *hasta* d'un elefant. No sé si ho entenem? I en açò no vull fer rissa, eh?, que no estic fent-ho de broma.

La sanitat animal lògicament correspon a les conselleries que porten temes d'agricultura, ramaderia i pesca, etcètera, clar que sí. Qualsevol animal! Amb la qual cosa, vosté no me diga a mi que no és cert que les competències en espectacles taurins les té la Conselleria de Justícia, que és el que hem dit. Hem dit això, i hem dit: i el decret és per a producció agroalimentària. I vosté ara diu: «¿Se va a responsabilizar de las muertes, de los sacrificios de las reses?». Jo és que crec que vosté no sé si sap que se demana ajuda per a sacrificar eixes *reses* perquè vagen a la producció de carn. Vull dir, és que el que se demana és compensació econòmica perquè ho porten a carn. Això significa matar-los igualment, eh.

Igual que per què m'està a mi que jo vull sacrificar res, si és el propi sector que demana ajudes per a portar-lo a producció de carn, i per tant sacrificar-los. Aleshores, aclarisquen-se vostés.

Senyora Elisa Díaz, mire, li puc assegurar que ni esta consellera ni esta conselleria té ninguna intenció de contagiar ni de posar en perill a ningun treballador de conselleria, de VAERSA, d'EPSAR, de res, ni de l'administració pública valenciana en el seu conjunt. No sé per què, vostè és que quasi m'està dient ahí, volen posar-los en perill i no sé què. Mire, s'adaptaran a les normes segons les fases. Les mesures de mobilitat les posa el *mando único*. I segons les mesures de seguretat el que es puga fer en la mobilitat se farà, tant els particulars, *los convivientes*, *los empleados públicos*, etcètera. Això és el que se farà, eh. I, per tant, no vinga vostè aquí a introduir un element que és com si nosaltres intencionadament volguérem posar en perill la seguretat dels empleats de VAERSA.

I *luego* vostè fa una reflexió, que diu: «Es que tiene que aprovechar la oportunidad, sector de residuos», tal. Pues jo l'únic article que li he llegit a vostè es que «hay que aprovechar la oportunidad para valorar el plástico como un elemento fundamental en esta situación y en el mundo de la producción», etcètera. Jo només que li he dit això fent una lloa al consum de plàstics, que me vaig quedar *patidifusa*, per dir-ho clar. No sé si van tindre l'oportunitat de llegir l'article de la senyora Díaz, però era molt interessant per a vore com se circumscriu, en la que estem patint i en l'excés de producció i de contaminació que comporta tot el consum de plàstic que estem fent. Aixina que vostè que faça un article durant este període d'alarma dient que *hay que* consumir plàstic i que és una oportunitat per a reforçar que el plàstic no és un problema en la transició ecològica, (*veus*) pues jo me vaig quedar, ja dic, tremendament al·lucínada.

I ja acabaré dient dos coses al senyor Tormo. Senyor Tormo, sobre Holanda, mire, bàsicament Holanda el que produïx, lògicament, és flor i planta tallada i empreses per a fer trampolins en paradisos fiscals. Això són les grans produccions d'Holanda. (*Veus*) En raó, lògicament, treuen el paquet d'ajudes als qui tenen dos sectors productius: els diners i els de la flor i planta tallada.

I diu: «¿Y el problema de los test en el sector de la pesca? O sea, que ese era el problema en el sector de la pesca, porque no sabían si estaban contagiados.» Vostè de deveres això ho creu? (*El diputat senyor Tormo diu: "Lo he leído."*) No, leerlo es... A ver, hay que aplicar la lógica aplastante, hay que aplicar la lógica aplastante, señor Tormo.

El sector de la pesca per molts test que se facen, qualsevol, has de guardar les mesures de distanciament social. Tindre un test no t'absol de complir les obligacions de distanciament social. I en els vaixells no se pot complir plenament les condicions de distanciament social, tingues test o no tingues test. Així que el principal problema... Bé, és que si vostè pensa el contrari jo... Estem en un altre món, estem en dos coses diferents, eh. Jo pense que els problemes de la pesca són uns i vostè uns altres. Ara els fas test massius al sector de la pesca i ja se li acaben els problemes, no? Ve a dir vostè això? Perquè no és això. Jo crec que cal ser un poquet més seriosos i, per tant, bé.

I agraiisc moltíssim les intervencions. I estic convençuda que hi haurà moltes més oportunitats per a parlar del nostre sector primari i de la nostra transformació a una transició ecològica justa, que crec que és de les coses que més mos ocupen i mos preocupen.

Gràcies.

El senyor president:

Moltes gràcies, senyora consellera.

Bé, alçarem la sessió de moment. Només dir, sobretot als portaveus de medi ambient, de ficar data per a fer la comissió que es va suspendre en el mes de març. I en breu proposarem des de la Mesa de la Comissió una data o dos.

Res més i moltes gràcies a totes i a tots.

(*S'alça la reunió a les 13 hores i 16 minuts*)